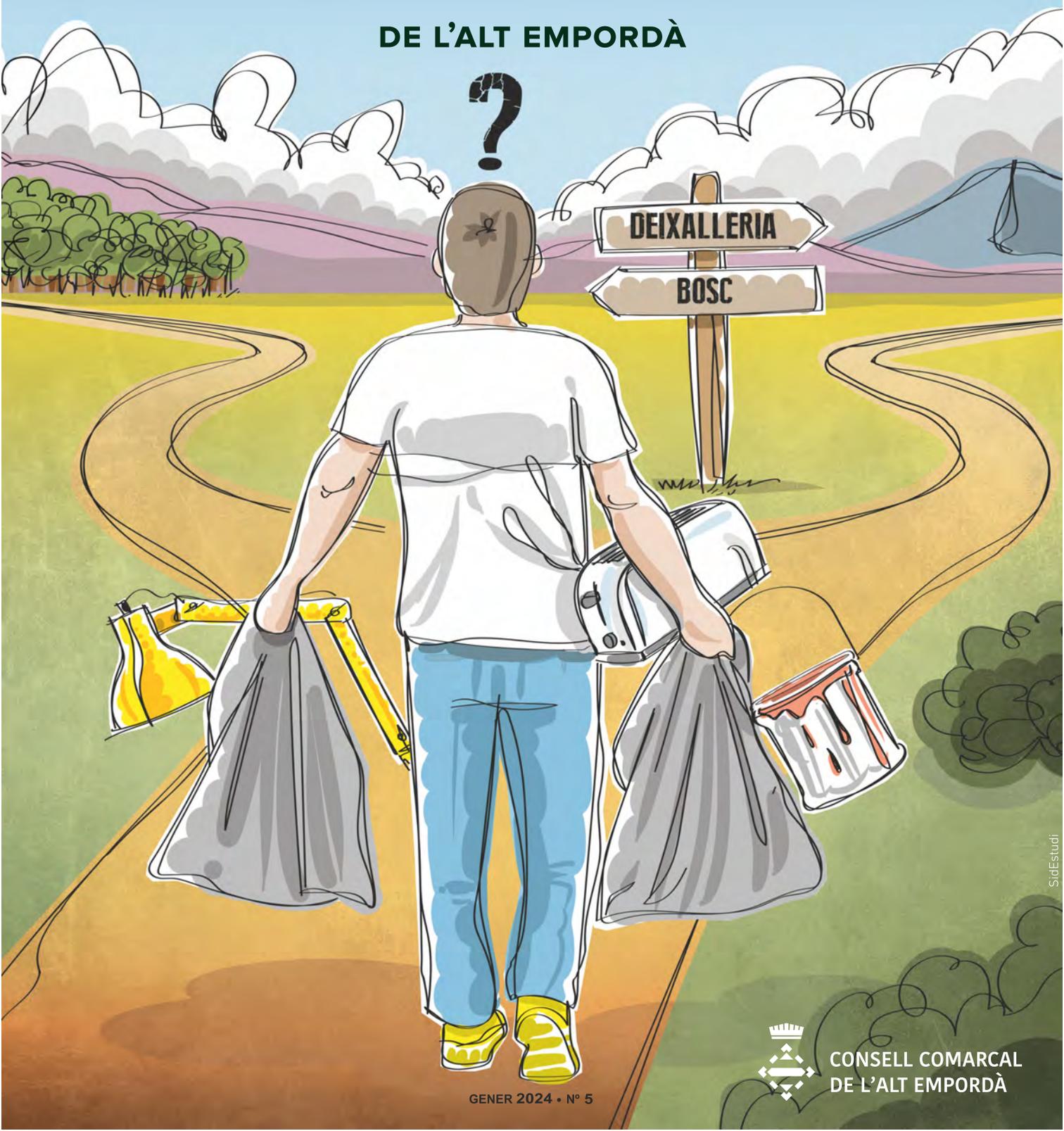

Mediàtic

DE L'ALT EMPORDÀ

StuEstudi

CONSELL COMARCAL
DE L'ALT EMPORDÀ

SUMARI

L'ESPIGÓ	3	GRÀFICAMENT	24
TAFLLICS!	4	LES NOTÍCIES	26
AL SURO	5	ENXAMPATS	33
RE-MUGA	6	A VISTA D'OCELL	40
ECOS	8	ECO-COMPETENTS	44
DE CAP A PEUS	10	ELS PLANÇONS	46
ANIMALADES	14	ELS PRODUCTUS+	48
VENTEDUCATS	20	APUNT TECNOLÒGIC	50
ECOTIPS	22	ECOSFERA	51

REDACCIÓ

Imma Burillo	Emma Guillamet	
Marc Compte	Maribel Muñoz	Òscar Sagué
Meritxell Frigola	Marc Portella	Alba Segura
Neus Giró	Guillem Roca	Helena Valent

CONSELL COMARCAL
DE L'ALT EMPORDÀ

L'ESPIGÓ

Encetem nou Mediàtic i també nou mandat de 4 anys que ens motiva per iniciar noves línies de treball que des del punt de vista ambiental són importants per la comarca. Tanmateix és important que fem una repassada a les propostes portades a terme i iniciades durant el 2023 tant des del Consell Comarcal com des de els ajuntaments i entitats que han volgut participar en aquest nou número del Mediàtic.

L'economia circular serà a partir d'ara l'objectiu més important en la gestió dels residus que, en un 90%, han de deixar de ser residus per convertir-se en eventuais recursos valoritzables. De residus n'hi ha de molts tipus i això augmenta la dificultat de reciclar-los. Per això, les deixalleries s'han de convertir en les nostres grans aliades per a assolir els objectius de reciclatge. Aquest número dedica el seu article central a aquestes instal·lacions per tal que pugueu conèixer les seves possibilitats i com són cabdals per a disposar de serveis de recollida complets.

Una altra de les línies de treball obligat és la transició energètica. La redacció per part del govern de la Generalitat del Pla Territorial Sectorial per al Desenvolupament de les Energies Renovables a Catalunya, el PLATER, determinarà el futur de la comarca respecte a les energies renovables. Ens locals i el territori haurem de treballar amb criteris comuns per fer aportacions a aquesta planificació per ajustar, en la mesura del possible, les nostres preferències de model energètic. Aprofitem aquesta revista per recordar les accions relacionades amb la transició energètica i l'adaptació al canvi climàtic que s'han realitzat durant aquest any.

Esperem que gaudiu d'aquest nou Mediàtic, publicació que preparem un cop l'any des de l'àrea de medi ambient del Consell Comarcal de l'Alt Empordà. Recordeu que des dels seus inicis, el Mediàtic pretén posar-vos al corrent de molts dels projectes i iniciatives que l'administració, el món educatiu, associatiu i privat han realitzat amb l'objectiu que tots puguem gaudir d'una comarca cada dia més sostenible.

Anna Palet i Vilaplana
Consellera delegada de Medi ambient,
Canvi Climàtic, Paisatge i Gestió de residus

Joan Fuentes Pomés
Conseller delegat de Sostenibilitat
i Agència Comarcal d'Energia

TAFLLICS!

The collage features several social media posts and informational graphics:

- Instagram Post (opcions.coop):** A recipe for "GELAT CREMÓS AMB BASE DE PLATANI" (Creamy Gelato with Banana Base). It lists ingredients (2 ripe bananas, 1/4 cup frozen banana, 1/2 cup frozen raspberries) and steps (blend, freeze, mix with cream). It has 88 likes and a caption about the heatwave.
- Instagram Post (accioclimaticacat):** A post titled "Què podem fer els ciutadans" (What can we do as citizens?) with a photo of a group of people. It has 20 likes and discusses water conservation.
- Instagram Post (pn.capdecreus):** A post titled "Una jornada participativa de descoberta de la biodiversitat del Parc Natural de Cap de Creus" (A participatory day of discovery of the biodiversity of the Cap de Creus Natural Park). It includes a photo of people in a field and mentions the 25th anniversary of the park.
- Instagram Post (accioclimaticacat):** A post titled "Les poblacions vulnerables, incloent-hi persones vulnerables del Sud Global, són les que més pateixen impactes climàtics desproporcionats" (Vulnerable populations, including vulnerable people in the Global South, are those who suffer the most disproportionate climate impacts). It has 287 likes and mentions @Prismatic_nat.
- Instagram Post (accioclimaticacat):** A post titled "Com ens explica @opalaujust 'Els pantans de les conques internes van marcar ahir el seu mínim aquest segle, però es va detectar la gran preocupació avui: les reserves d'aigua a Catalunya, en mínims històrics'" (How @opalaujust explains: 'Internal basins dams marked their minimum this century, but a major concern was detected today: water reserves in Catalonia, at historical lows'). It has 287 likes and includes a photo of a dam.
- Instagram Post (Toni Llobet):** A post titled "Today, now and always, here, there and everywhere, an endlessly renewable image of countless variants: females at the forefront!" (#8MarchWomensDay). It has 8.328 views and includes a graphic titled "FEMALES AT THE FOREFRONT" showing various animals.
- Instagram Post (pn.capdecreus):** A post titled "ACTIVITATS I INAUGURACIÓ DE LA NOVA SEU DEL PARC" (Activities and inauguration of the new seat of the park). It has 82 likes and includes a graphic titled "Activitats" with a map of the park.
- Instagram Post (Prismatic.net):** A post titled "Aquest és el camí dels 80 fins a la forestal, però, es va detectar un repunt en el nombre d'incendis i hectàrees cremades: 643 incendis i 5.834,7 ha" (This is the path of the 80 to the forest, but, a spike was detected in the number of fires and hectares burned: 643 fires and 5,834.7 ha). It has 1.340 views and includes a line graph showing fire trends.

GENER

- 26** Dia Mundial de l'Educació Ambiental
- 28** Dia Mundial per la Reducció de les emissions de CO₂

FEBRER

- 2** Dia Mundial dels Aiguamolls
- 11** Dia Internacional de la Dona/ Nena en la Ciència
- 14** Dia mundial de l'Energia

MARÇ

- 3** Dia Mundial de la Natura
- 5** Dia Internacional de l'Eficiència Energètica
- 18** Dia Mundial del Reciclatge
- 21** Dia Mundial dels Boscos
- 22** Dia Mundial de l'Aigua
- 26** Dia Mundial del Clima i l'Adaptació al Canvi Climàtic

ABRIL

- 07** Dia Mundial de la Salut
- 22** Dia Internacional de la Mare Terra
- 27** Dia Internacional sense soroll

MAIG

- 11** Dia Internacional de les Aus Migratòries
- 17** Dia Mundial del Reciclatge
- 20** Dia Mundial de les Abelles
- 21** Dia Europeu de la Xarxa Natura 2000
- 22** Dia Internacional de la Diversitat Biològica
- 24** Dia Europeu dels Parcs Naturals

JUNY

- 3** Dia Mundial de la Bicicleta
- 5** Dia Mundial del Medi Ambient
- 8** Dia Mundial dels Oceans
- 17** Dia Mundial contra la Desertificació i la Sequera

11-13 Setmana Europea de l'Energia Sostenible

JULIOL

- 3** Dia Internacional sense Bosses de Plàstic
- 7** Dia de la conservació del sòl

AGOST

- 2** Dia de l'Excés de la terra (Earth Overshoot Day)
- 17** Dia Mundial del Vianant

SETEMBRE

- 16** Dia Internacional de la Preservació de la Capa d'Ozó
- 22** Dia Europeu sense cotxe

16-22 Setmana Europea de la Mobilitat Sostenible

OCTUBRE

- 4** Dia Mundial dels Animals
- 5-6** Dia Mundial dels ocells
- 18** Dia Mundial de la protecció de la Natura
- 24** Dia Internacional contra el Canvi Climàtic

NOVEMBRE

- 1** Dia Mundial de l'Ecologia

DESEMBRE

- 5** Dia Mundial del sòl i del voluntariat
- 11** Dia Internacional de les Muntanyes

Les bio invasions a l'Alt Empordà

**Jordi
Baucells
Colomer**

Biòleg i
enginyer
tècnic agrícola

En un món globalitzat, on els moviments de persones, bens i tota mena de materials a escala global no ha deixat de créixer en les últimes dècades, toca parlar d'un tema molt seriós: les bio invasions. O el que és el mateix, la proliferació de les anomenades espècies exòtiques invasores. Es tracta d'un munt d'espècies, de diferents grups d'animals i plantes, que es comporten com a bio invasores quan colonitzen un nou habitat, que no és el seu, però que els resulta favorable. El comportament invasor es fonamenta amb el principi de màxima ocupació de l'espai vital, a costa del què faci falta en termes d'adaptació: una espècie invasora és capaç de canviar el seu règim alimentari, la seva forma de reproduir-se, l'època de cria, etc. amb l'única finalitat d'envair tant espai com pugui. Els australians en saben molt, per desgràcia, d'aquests temes. Alguns dels animals europeus que van arribar a Austràlia amb els colons van esdevenir invasors i han causat enormes pèrdues econòmiques i fins a l'extinció d'espècies autòctones del continent. Molta gent ha vist les esfereïdores imatges del país australià envaït pels conills que devoraven les collites, o milions de ratolins que ocupaven les cases arrasant tot el que trobaven per menjar.

A Catalunya una de les bio invasions més agressives, ha estat la del cargol poma (*Pomacea maculata*), al Delta de l'Ebre, amb els seus efectes devastadors sobre els conreus d'arròs. També a la Catalunya Central els efectes destructius de la papallona del boix (*Cydalima perspectalis*) han fet pensar per molts moments que no quedaria cap boix viu.

A l'Alt Empordà no ens escapem d'aquestes

invasions biològiques. Tot i que el cargol poma no ha arribat als arrossars dels Aiguamolls de l'Empordà, aquí per desgràcia coneixem molt bé la recent arribada del coipú (*Myocastor coypus*) i hem quedat sorpresos de la seva ràpida expansió. Aquest rosegador de grans dimensions procedent d'Amèrica del Sud, és capaç de provocar importants danys i pèrdues econòmiques a l'agricultura. La seva capacitat invasora és tan gran, que segurament serà inevitable que sigui present a la pràctica totalitat del país en pocs anys. La vespa asiàtica (*Vespa velutina*), molt present a l'Alt Empordà, també ha causat importants danys i pèrdues en explotacions d'apicultura, i la seva gestió i erradicació és costosa.

El Consell Comarcal de l'Alt Empordà, està redactant el Pla de Gestió de Bio invasions amb l'ànim d'iniciar accions per a evitar l'arribada i controlar la proliferació d'espècies perjudicials per la fauna i flora autòctona i per l'economia comarcal. Actualment, més de 50 espècies de plantes, més de 20 vertebrats i més de 25 invertebrats, s'han establert a la comarca amb més o menys grau. El pla de gestió de Bio invasions fa una diagnosi de l'estat actual i un exercici de previsió del risc i potencials futurs d'invasió de més de 600 espècies amb potencial invasor.

En les properes setmanes, es lliurarà la primera part del projecte, que contindrà una diagnosi de les espècies presents a la comarca, del seu potencial invasor, i els protocols per una ràpida detecció i prevenció. Les espècies exòtiques invasores demanen una vigilància acurada per a aconseguir una detecció precoç de la invasió, ja que si es reacciona tard, els costos de la seva

gestió, tractament i erradicació es multipliquen. Un bon exemple és la cotorra argentina o cotorreta de pit gris (*Myiopsitta monachus*), present a l'Empordà des de fa més de dues dècades. Aquesta au, una de les més invasores i perjudicials del món, té un altíssim potencial d'invasió de terres agrícoles amb vinya, ja que s'alimenta de la vinya que hi ha de disponible. En aquest context, el CCAE ja està estudiant plans de gestió i acció sobre aquesta espècie i una molt similar (l'aratinga mitrada *Psittacara mitratus*).

La situació de la comarca de l'Alt Empordà la fa especialment vulnerable a rebre bio invasions: és la porta d'entrada de persones i productes de França, on reben agents portadors de bio invasions d'arreu del món. També la climatologia suau de la comarca, afavoreix la proliferació de moltes espècies exòtiques. Finalment, la gran quantitat

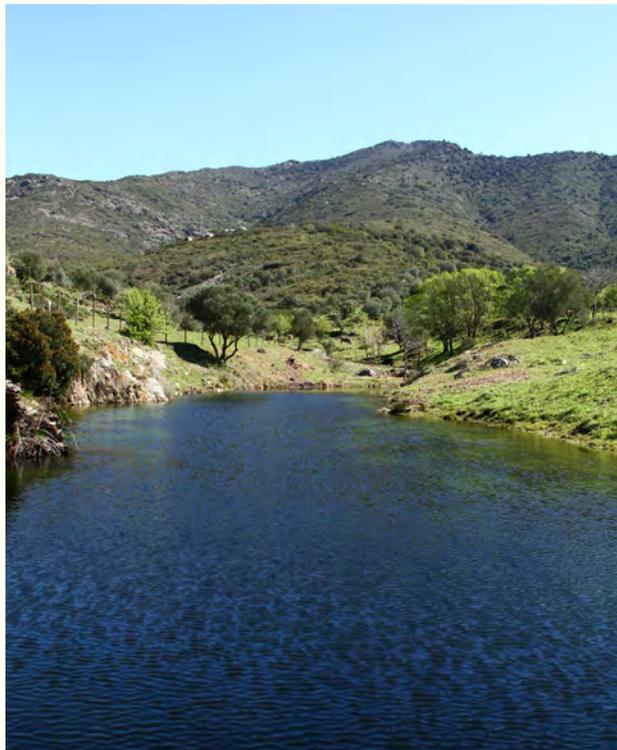
de gent d'arreu del món que ve a l'Empordà és susceptible de portar enganxades a les sabates llavors de plantes forànies que poden provocar una bio invasió.

En un món globalitzat, haurem de gestionar les bio invasions el més ràpidament possible realitzant accions de vigilància i prevenció, per evitar haver de solucionar problemes que ja s'han agreujat com els del coipú i la cotorra argentina.

La implicació a tots nivells de la ciutadania, les empreses i les institucions en la prevenció de les bio invasions, és l'únic camí per evitar que desplacin les espècies autòctones, malmetin hàbitats i en definitiva empobreixin encara més la natura ja prou maltractada que tenim.

La cotorreta de pit gris o cotorra argentina (Myiopsitta monachus), és una de les espècies més invasores a nivell mundial. Els perjudicis que causa a la ciutadania, a l'arbrat urbà i als conreus poden ser enormes.

LA REGUERADA

SANT QUIRZE DE COLERA

Salines - l'Albera

Unitats del paisatge de l'Alt Empordà

Aquesta vegada us proposem que us acosteu fins el municipi d'Agullana, aparqueu el cotxe i us arribeu fins al bonic edifici de la Societat la Concòrdia. D'allí, enfileu tot xino-xano el carrer de l'Era tot seguint les indicacions de la Ruta del Búnquer de Can Palau, en cartells grocs de la xarxa Itinerànnia. Després d'una caminada d'uns 30 minuts apte per a tots els públics arribareu al mirador que el CCAE i l'Ajuntament d'Agullana han instal·lat sobre el sostre del búnquer.

El mirador ens ofereix unes magnífiques vistes de la unitat de les Salines - l'Albera i un cartell per interpretar-la.

De geologia granítica i relleu accidentat, aquesta

unitat formada pel massís de Les Salines i pel de l'Albera, es caracteritza per una clara disposició per zones de vegetació i un fort contrast entre els vessants obacs (on no hi toca el sol) i els situats a solell. Algunes zones es troben molt desforestades a causa dels incendis que s'hi han produït de forma recurrent. El sotabosc típic de la surera, sobretot de bruc i altres espècies, ha estat substituït per un dens mantell vegetal format principalment per la gatosa, l'argelaga negra, l'estepa negra, la blanca i la borrera, així com l'aladern de fulla estreta. Els conreus es localitzen en indrets molt concrets, bàsicament en els fons de valls i al costat dels nuclis urbans i les masies.

La situació de la serra, continuació de l'eix pirinenc,

LA VACA DE L'ALBERA

la proximitat de la costa i les condicions climàtiques pròpies de l'espai permeten que hi hagi gran quantitat d'elements patrimonials, en especial naturals i culturals. Destaca la gran quantitat d'espècies vegetals protegides, com ara el boix grèvol, així com la presència de diverses espècies d'orquídies, molses i falgueres. Cal assenyalar la presència de la vaca de l'Albera, raça autòctona en perill d'extinció, i de la tortuga mediterrània, espècie carismàtica també de la zona de l'Albera i que troba en aquest massís l'últim refugi de tota la Península Ibèrica. Els valors històrics rauen especialment en tot allò que envolta l'explotació forestal, i en especial l'explotació del suro. Completen aquests valors la creació de terrasses de vessants en els marges i les parets de pedra. A més, trobem conjunts megalítics interessants.

Les dinàmiques naturals més visibles són les que deriven del despoblament rural i de l'abandonament de l'explotació silvícola i de les

zones agrícoles i de pastura, que es tradueixen en una pèrdua del paisatge obert i en un augment de les bosquines i matollars i, en conseqüència, del risc d'incendis.

Tot i que en general ambdós massissos gaudeixen d'un bon estat de conservació, les àrees amb una vegetació més antiga o primitiva són escasses.

El diferents passos fronterers de la unitat són espais d'història i llegenda on els mites es barregen amb la realitat, marcats en molts casos per la transformació de les rutes comercials i pel desenvolupament del contraban entre el sud i el nord dels Pirineus.

Podeu consultar més sobre la unitat de Les Salines – l'Albera, el paisatge de la comarca i la xarxa de miradors mitjançant el QR següent:

Alive Fundació

Alive Fundació és una entitat que treballa per al coneixement i la sensibilització del medi natural amb l'objectiu de conservar i millorar la gestió dels espais naturals. És fruit de la voluntat de biòlegs i naturalistes per engegar un nou projecte de difusió i conservació del medi marí. La seva seu es troba a l'Escala, des d'on desenvolupa l'activitat al territori.

Els indicis de l'existència d'un prat de la fanerògama *Cymodocea nodosa* va empènyer els fundadors, i, en concret, l'actual president, Bernat Garrigós, a submergir-se periòdicament per a poder-ne fer un seguiment més acurat. En una d'aquestes immersions va descobrir un tresor amagat al bell mig de la badia de Roses. Quan la Generalitat en va fer la cartografia oficial, les hipòtesis es van confirmar: havien localitzat el prat més gran d'aquesta espècie al llarg de tota la costa catalana – i de moment, del món-, 800 hectàrees entre Roses i l'Escala. La voluntat de fer estudis més rigorosos va portar a la creació d'Alive que, fins ara, ha registrat més de 200 espècies diferents a la zona. Un exemple d'aquests estudis és el projecte Un Pop de Gram. Aquest estudi pretén esbrinar quina és la situació de la població del pop, quina és la seva dieta, els seus hàbits de reproducció i quina disponibilitat d'aliments troba en els prats de gram de Roses i de Pals. A més, un dels principals projectes en què treballa actualment la fundació és la publicació d'un llibre divulgatiu sobre aquesta praderia, que veurà la llum a principis de 2024 i ens permetrà conèixer un espai ric en biodiversitat allà on molts de nosaltres pensàvem que només hi havia sorra.

La fundació també aposta per col·laborar amb altres projectes, com el Surfing for Science, un projecte de ciència ciutadana de la Universitat de Barcelona per avaluar la contaminació per microplàstics al litoral. Alive ha creat un punt de mostreig d'aquest projecte a l'Escala, amb el suport logístic del Club Nàutic l'Escala.

Aquest mes d'octubre, Alive Fundació i l'Institut Català

d'Ornitologia també han emprès un nou estudi que inclourà ciència ciutadana: el seguiment d'ocells marins de la costa catalana, espècies a les quals, habitualment, no es para gaire atenció.

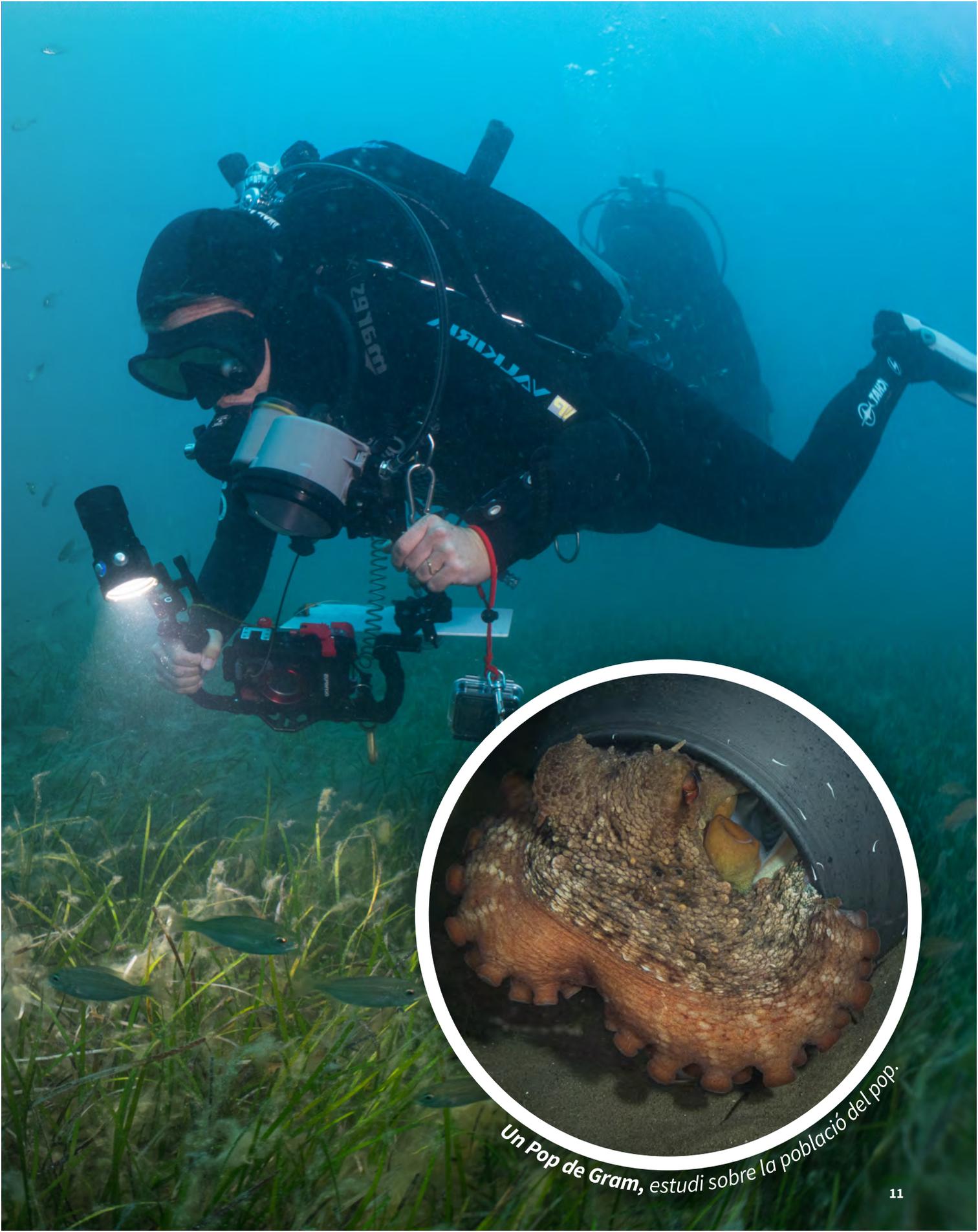
La conscienciació vers les problemàtiques dels ocells marins, però, sí que sol ser present en el MedFoto, el concurs internacional de fotografia de la Mediterrània que organitza Alive amb el CN l'Escala. Amb les fotografies presentades al concurs han confeccionat una magnífica exposició itinerant que ja ha viatjat per diferents sales. L'exposició posa en valor la fràgil relació entre el mar i les persones i dona a conèixer els valors naturals i paisatgístics de l'entorn marí.

Gràcies a la bona feina feta, aquest mes de juny Alive ha sigut admesa com a membre de la Unió Internacional per a la Conservació de la Natura (UICN), un organisme que ha esdevingut una autoritat mundial pel que fa a l'estat del món natural.

Per a dur a terme els projectes, Alive necessita recursos materials i humans. Per això, l'entitat busca voluntaris que puguin col·laborar en els diferents projectes així com contribucions econòmiques que puguin ajudar a tirar endavant nous estudis i recerques. Vols col·laborar amb Alive? Visita la pàgina web i veuràs com fer-ho.

www.alivefound.org
info@alivefound.org

 [fundacioalive](#)
 [@fundacioalive](#)
 [fundacioalive](#)

Un Pop de Gram, estudi sobre la població del pop.

Lladó

La ruta en bici

Can Costa de Manol

La bicicleta tot terreny ens permet conèixer els diferents paisatges del nostre territori mentre movem una mica l'esquelet. Una bona manera de visitar nous paratges és seguir una de les 33 rutes del CENTRE BTT de Salines Bassegoda. El centre compte amb 33 rutes de diferents nivells, fàcils, mitjanes, difícils i molt difícils, que transcorren per alguns dels paisatges més bonics de l'Alt Empordà. A la pàgina web del centre BTT hi trobareu totes les rutes amb l'enllaç a Wikiloc, des d'on podreu descarregar les rutes per tal de seguir-les amb el vostre telèfon o dispositiu GPS.

Mare de Déu de Vida

Cistella

Ruta 20 Cistella - Lladó - Cistella

Es tracta d'una ruta de dificultat mitjana que combina els paisatges de muntanya, plana i ribera. El recorregut us permetrà conèixer edificis singulars com l'ermita de la Mare de Déu de Vida, l'església de Santa Maria de Cistella i la de Santa Maria de Lladó. Sortint de Cistella, enfilarem cap als boscos de Can Costa de Manol per arribar, des d'allà, al barri del Manol. Travessant el riu entrarem a Lladó. Tot seguit continuarem pel GR-2 en direcció contrària pels planers de la Cladevall i enfilarem la pujada que ens retornarà a Cistella.

Distància: **14 Km**

Alt mín: **97m**

Alt màx: **237m**

Desnivell acumulat: **368m**

Grau de dificultat: **Moderat**

Tipus de ruta: **Circular**

Què pots fer tu per estalviar energia

No deixis televisors, equips de so i altres aparells en la posició en espera/stand by. Continuen gastant.

Fes servir regletes amb interruptor i així estalviaràs el consum fantasma.

Renta la roba amb aigua freda sempre que sigui possible. El 80% del consum de la rentadora es gasta per escalfar l'aigua.

No obris el forn innecessàriament i cuina amb les olles tapades.

Optimitza la temperatura de la nevera entre 3° i 5°C i el congelador a -18°C I obre la porta el mínim possible.

Participa en projectes individuals o col·lectius d'energies renovables.

Si tens cuina elèctrica, apaga la placa o el forn abans d'acabar la cocció, ja que mantenen l'escalfor.

Aprofita la llum natural del sol sempre que puguis.

Utilitza bombetes tipus led.

No tapis els radiadors amb mobles, així aprofitaràs l'escalfor al màxim.

Ajusta el termòstat a la temperatura de confort: 26° a l'estiu i 21° a l'hivern. Cada grau de més suposa un consum extra del 7%.

Adquireix electrodomèstics energèticament més eficients (Classe A)

Apaga els llums i els equips electrònics que no facis servir.

Evita l'ús de l'aire condicionat. Pots mantenir la casa fresca amb un bon aïllament, climatitzadors evaporatius i ventiladors de sostre.

El coipú

El coipú (*Myocastor coypus*) és una espècie invasora originària de Sud-amèrica que s'ha estès els darrers anys per Catalunya a partir d'exemplars provinents de França. Va ser portat a Europa ara fa 100 anys per criar-lo en granges pel·leteres i l'alliberament intencionat o els escapaments van fer que s'estengués ràpidament per diverses conques fluvials, creant poblacions estables.

Foto: Petar Milosevic

A la comarca de l'Alt Empordà és habitual veure'n exemplars des del Llobregat fins als Aiguamolls de l'Empordà. Es tracta d'un mamífer rosegador gran i robust, amb un pes d'entre 4 i 7kg, pelatge marró, llarg, i cua escamosa i sense pèls.

És un animal herbívor, amb dos grans incisius de color taronja, que habita masses d'aigua amb abundant vegetació aquàtica. Té un important impacte en els cultius i la vegetació de ribera, alterant els hàbitats naturals i produint l'extinció local de plantes natives. Provoca també afectacions sobre les àrees de nidificació de les aus i dels peixos. A més, està implicat en casos de leptospirosis.

Viu, en colònies o en parelles, en galeries no gaire profundes i poc ramificades que construeix a la vora de l'aigua, degradant els marges dels rius i, en casos, els sistemes de reg. A Europa es reproduïx entre dues o tres vegades al llarg de l'any, i de cada gestada neixen uns 5 o 6 cadells, que ja es poden reproduir el primer any de vida. Té una esperança de vida de 4 anys.

Actualment, la Subdirecció General de Biodiversitat i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya és la responsable del Pla de gestió de contenció i control del coipú, que se centra en limitar la seva expansió cap a les conques del sud (Ter i Tordera) i en disminuir la densitat de la població d'aquesta espècie.

Crani de coipú amb els seus grans incisius. Foto: Bormann

La vaca de l'Albera

A ambdós costats de l'extrem oriental de la serralada pirenaica, l'Alt Empordà i el Vallespir, trobem les darreres poblacions d'una raça de vaca autòctona, la vaca de l'Albera.

Esmentada per primer cop el 1868, la primera descripció d'aquesta raça, que pren el nom del massís on viu, fou feta per Mascort el 1953. Té dues coloracions, la fagina i la negra. Sembla que el seu origen és molt antic i està relacionat amb el tronc Cantàbric.

Es tracta d'una raça molt resistent i àgil, que és capaç de sobreviure en condicions adverses de vent i fred, i que aprofita el sotabosc mediterrani durant la tardor i l'hivern i a la primavera i l'estiu puja als boscos acidòfils

i prats dels cims de l'Albera. Branques, rebrots, fruits d'arbres i herba son la seva alimentació. Aquesta resistència a condicions severes té com a conseqüència una mida més aviat petita.

El fet que s'alimenti del sotabosc li confereix una important potencialitat per prevenir incendis. La seva carn, 100% ecològica, és molt tendra i saborosa. Té un gust lleuger a herbes mediterrànies i un baix contingut en greixos.

Foto: Tylwyth Eldar

El Parc Natural de Cap de Creus fa 25 anys

El dia 12 de març de 2023 es compliren 25 anys d'ençà que el Ple del Parlament de Catalunya va aprovar la creació del Parc Natural de Cap de Creus. Han estat 25 anys de molts canvis al territori, gràcies a actuacions, projectes i, sobretot, a la implicació de les persones que, a través d'empreses, institucions, entitats, o bé a títol particular, han cregut fermament en la necessitat de protegir i gestionar un espai natural singular i inigualable.

Tothom coneix el cap de Creus pel seu paisatge genuí, pel seu relleu capriciós, pels seus indrets emblemàtics com cap Norfeu, la punta de Cap de Creus, el monestir de Sant Pere de Rodes, la serra de Verdera i els pobles i cales que el conformen. A més, les 14.000 hectàrees del Parc acullen un munt de valors naturals, geològics i patrimonials que el converteixen en un espai únic. Un dels elements més distintius del Parc és la geologia que el compon, amb roques formades a desenes de quilòmetres de fondària fa milions d'anys, l'exemple més característic de les quals són les pegmatites blanques i llueus que desafien l'erosió causada pel vent, la sal i el sol, o els esquistos retallats i foradats, fruit del pas dels mil·lennis. Pel que fa a la flora, espècies endèmiques com la sèseli de cap de Creus (*Seseli farrenyi*) o la cargola de roca (*Erodium foetidum*) només es poden trobar en aquest indret, com també succeeix amb alguns animals com el cargol endèmic *Mastigophallus rangianus*. Altres animals com els dofins mulars, la nacra, el corb marí, el

corall, el corball, el mero, diverses espècies de ratpenat, el duc, l'àguila cuabarrada o el corb marí emplomallat són bons exemples d'aquesta singularitat i diversitat faunístiques. Pel que fa a la gestió activa, el Parc ha promogut els projectes de reintroducció de la tortuga mediterrània i del xoriguer petit, espècies que s'havien extingit al cap de Creus unes dècades enrere. La gestió del territori, gràcies a la col·laboració i la implicació del sector primari (vinyes, oliveres, pastures, etc.), està permetent treballar per incrementar el paisatge en mosaic, augmentar la biodiversitat i combatre el risc d'incendis forestals.

L'Equip Gestor del Parc treballa també per promoure l'educació i el voluntariat ambiental amb projectes de ciència ciutadana i de lligam amb les entitats del territori per tal de dur a terme activitats. Aquesta tasca es fa sobretot amb els centres escolars, amb els quals ha promogut la Xarxa d'Escoles i Instituts de Cap de Creus

Equip del Parc Natural del Cap de Creus

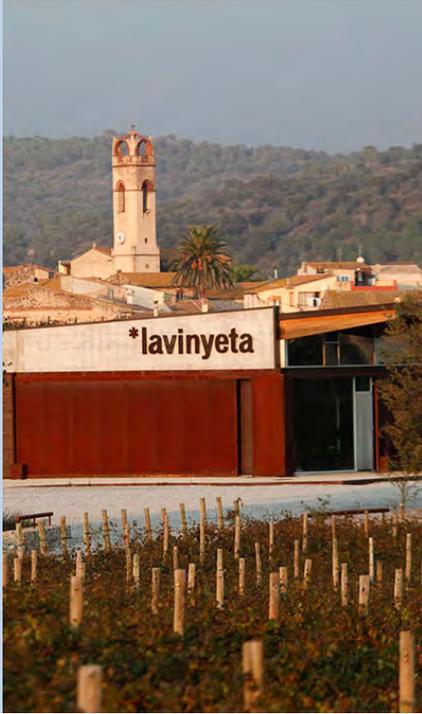
conjuntament amb els Serveis Educatius de l'Alt Empordà. Es tracta d'un projecte molt exitós que ha permès editar una agenda comuna per a tot l'alumnat dels pobles del Parc, la celebració d'una trobada de totes les escoles a final de curs, anomenada SomParCC, o la formació de professorat. Paral·lelament, des del Parc es promou anualment el coneixement del seu àmbit d'actuació amb jornades de presentació d'estudis o la realització de diversos cursos.

Un altre eix de gran importància per poder gestionar aquest espai natural és la dinamització territorial. És per aquest motiu que l'Equip Gestor del Parc destina molts esforços a potenciar-ne l'ús públic, ja sigui amb itineraris, senyalització, activitats obertes i, sobretot, l'ordenació d'accessos després de l'augment de freqüentació als llocs més emblemàtics. Un bon exemple de l'aposta per un turisme respectuós i de qualitat és la CETS (Carta Europea del Turisme Sostenible), que ha permès acreditar el Parc Natural com a destí sostenible i que està

fomentant que les empreses del territori s'hi vinculin i s'hi comprometin activament. Justament, el Pla rector d'ús i gestió de l'àmbit marí (PRUG), que actualment està en procés de redacció, treballa també per a potenciar les activitats i els usos compatibles amb la preservació d'un medi tan fràgil i amenaçat com és el mar.

El darrer gran canvi al Parc ha estat el de la seva seu, que s'ha traslladat des de Sant Pere de Rodes fins a l'antic edifici del CAT de Vilajuïga, un lloc estratègic, accessible i ben ubicat que permetrà gestionar amb major operativitat aquest extens territori. Justament el passat 22 d'octubre es va inaugurar la nova seu, amb un acte que va comptar amb la presència de l'Honorable Conseller David Mascort, a més dels alcaldes i alcaldesses dels vuit municipis que integren el Parc, altres representants institucionals, d'empreses, d'entitats i, sobretot, més de dues-centes persones que coneixen i estimen el nostre Parc.

Venteducats

La Vinyeta

La Vinyeta és una petita explotació de vinya i olivera a Mollet de Peralada, al bell mig de l'Empordà. Es tracta d'una empresa familiar jove, situada al peu de la serra de l'Albera. La Vinyeta és un celler amb una producció anual de 200.000 ampolles, una explotació ecològica que combina el cultiu de la vinya amb la producció de mel i ous de gallina de raça autòctona.

La Vinyeta fa un esforç constant per anar cap a la sostenibilitat, integrant productes i subproductes, i seguint els principis de l'economia circular per minimitzar l'impacte en el medi ambient. La finca no utilitza herbicides i, per tal de reduir les emissions CO2 que produeix el desherbatge motoritzat, han incorporat un ramat d'ovelles que els ajuda a mantenir neta la finca i de les quals també aprofiten la llet.

A més a més, el celler ofereix la possibilitat de fer diferents activitats, com ara passejades per les vinyes amb visita guiada al celler, aperitius durant els caps de setmana, esmorzars amb productes de la terra elaborats per la família, tast de vins, show cooking i maridatges.

Les seves pràctiques respectuoses amb el medi ambient i la qualitat dels seus vins els ha valgut el Premi Nacional d'Enoturisme com a millor celler de Catalunya el 2017 i el premi de Millor Celler 2018 atorgat per l'Associació Catalana de Sommeliers.

 @la_vinyeta

 @cellerlavinyeta

Biosfera

Contra les plantes invasores

BIOSFERA és una entitat sense ànim de lucre que promou la conservació del patrimoni natural a través de l'educació ambiental i la recerca científica. Un dels seus objectius prioritaris durant els darrers anys ha estat lluitar contra la proliferació de les plantes exòtiques invasores al Parc Natural de Cap de Creus, una de les amenaces principals per a la conservació de les més de 10.000 espècies diferents de plantes autòctones que habiten aquest espai natural. Al llarg dels més de 10 anys de recorregut del projecte INVACAT, han dut a terme tallers a l'aula als centres escolars i han organitzat jornades d'erradicació de plantes invasores amb escolars i amb la ciutadania en general. Les plantes invasores més abundants al Parc Natural de Cap de Creus són l'ungla de gat (*Carpobrotus* sp.), la figuera de moro (*Opuntia* spp.) i l'atzavara (*Agave americana*). Amb l'ajut del voluntariat ambiental ja n'han extret més de 40 tones, que s'han dut a la planta de compostatge del Centre de Tractament de Residus. Arrenca les plantes invasores del teu jardí per tal de que no es dispersin als espais naturals propers!

 www.biosferaeduca.com

 @Biosferaeduca

 biosferaeduca

1935 Hotel & Apartaments de Roses

El 1935 Hotel & Apartaments ha estat premiat com l'establiment més sostenible de la campanya Banderes Verdes

El 1935 Hotel & Apartaments de Roses, del Terraza Grup, ha estat premiat com l'establiment més sostenible en el marc de la campanya Banderes Verdes que organitza Ecovidrio, i és l'únic hotel a Catalunya que ha rebut aquest guardó. El premi reconeix l'esforç de l'establiment rosinc per dur a terme una gestió i unes pràctiques en sintonia amb l'economia circular i que provoquin el menor impacte possible en el medi ambient.

L'hotel compta amb les certificacions mediambientals més rellevants que avalen el seu compromís amb la sostenibilitat. El 60% de l'energia que consumeix és generada a través de plaques solars. Per tal de reduir el consum d'aigua a l'hotel se substitueixen gradualment les zones de gespa per jardí sec (amb pedres) i fan servir vegetació autòctona i el reg gota a gota. També s'ha substituït el clor de la piscina per aigua salada per reduir els productes químics i s'han instal·lat reductors de cabal a totes les aixetes.

Per altra banda, l'establiment fomenta la mobilitat sostenible i la descoberta del territori posant, de manera gratuïta, bicicletes a disposició dels clients. Eviten els productes d'un sol ús i aposten pels productes de proximitat en els àpats per reduir la petjada de carboni en el transport.

✉ 1935HotelApartaments Instagram @1935hotel

Ramats de Foc

Nou ramaders de l'Alt Empordà formen part del projecte Ramats de Foc

Aquest projecte permet agrupar els agents públics i privats interessats en la continuïtat de la pastura fent convergir les seves necessitats i articulant una cadena de producció i de consum d'aliments procedents dels ramats participants, amb la qual cosa contribueixen a la prevenció d'incendis en àrees forestals estratègiques. Els ramats d'en David Juan, a Biure, d'en Víctor Rojas, al cap de Creus, de Marta Carola, a Espolla, de l'Antonio Rodríguez, a Portbou, d'en Manel, a Siurana, d'en Jordi, a Capmany, d'en Lluís de la Càmara i d'en Borja i en David, a Agullana, produeixen carn i làctics de gran qualitat al mateix temps que contribueixen a mantenir el paisatge i a disminuir el risc d'incendis forestals a la comarca. Consumint els seus productes donem suport als ramaders de la comarca i contribuïm a la lluita contra els incendis forestals. A la pàgina web de Ramats de Foc trobareu el contacte dels ramaders.

www.ramatsdefoc.org Instagram @ramatsdefoc

Moda Upcycling

Què podem fer, doncs?

1. ALLARGA LA VIDA ÚTIL DE LA ROBA. Arregla-la si no et va bé, canvia-la i personalitza-la. LA MODA UPCYCLING ESTÀ DE MODA .
2. Intercanvia, regala o ven el que no et poses. Les persones del teu entorn t'ajudaran a allargar la vida de la roba.
3. Posa-ho al contenidor de roba. Les entitats que el recullen, a part de fer una tasca social, tenen botigues de Roba de segona mà, i reciclen els teixits que no serveixen per vestir per altres usos.

- A part que es produeixen més peces de vestir de les necessàries, s'ha calculat que almenys un 15% de la roba es llença durant la confecció.
- S'introdueixen tints i tòxics als teixits en la producció.
- El cultiu de cotó de forma massiva i no orgànic és molt contaminant en pesticides i calen 6000 litres d'aigua per cultivar el cotó per a produir una samarreta.
- L'externalització de la producció en països del tercer món provoca pobresa extrema i condicions de treball pèssimes També contaminació en els països productius i emissions degudes al transport.

Un cop utilitzada, la roba és un residu important. A Catalunya Cada persona genera 22 kg. anuals de tèxtil, dels quals només 2,3 kgr es recullen selectivament, la resta va al rebuig. Això significa que els 145.000 habitants de la nostra comarca generem 3.190 tones de residus tèxtils dels quals, segons les dades de 2022, 440 tones. La resta la llencem a l'abocador de Pedret i Marzà.

T'atreveixes amb la MODA UPCYCLNG? T'ensenyem algunes tècniques:

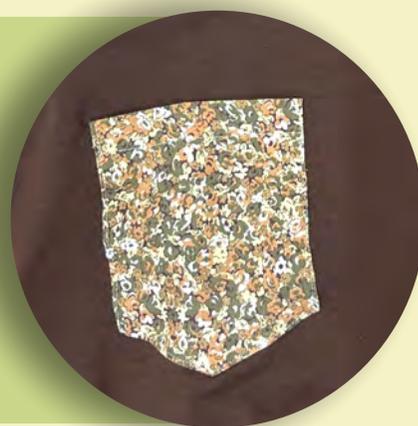
Tallar i cosir trossets

Si ets molt manetes de costura prova el patchwork. Talla a trossets i fes combinacions per fer accessoris: bosses de mà, bosses per anar a comprar, cinturons i altres coses per completar el teu aspecte.

Si talles un pantaló aprofita la roba per fer una bosseta pel cinturó a conjunt.

Personalitza samarretes o dessuadores amb el que trobis:

Fes els teus propis dissenys impresos i aplica'ls amb la planxa,
Compra un pedaç a la merceria,
Amb una plantilla i pintura tèxtil fes un estampat,
Fes un dibuix cosint botons. Si no en saps quan acabis segur que sí!
Posa-hi una butxaca amb roba d'un mocador del coll que ja no utilitzis.
I algun altre detall a la màniga.

Talla els pantalons que tenen tants anys!

Si és per l'estiu, talla'ls curs i desfila, aniràs a la moda.
Si els vols llargs els pots adornar amb cintes, puntes...

No t'emboliques amb els fils?

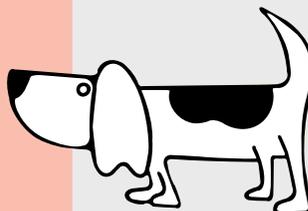
Prova de brodar la roba més gruixuda com jerseis o jaquetes.
Utilitza fils de brodar de cotó per a roba de cotó.

GRÀFICAMENT

Animals

L'any 2022 el CCAE va gestionar les recollides d'animals perduts o abandonats de 55 dels 68 municipis de l'Alt Empordà. Si passen 20 dies des de la recollida i no s'ha localitzat la persona propietària són posats en adopció. El CCAE també emet les llicències de gossos potencialment perillosos (GPP) i gestiona les colònies de gats ferals dels municipis que ho sol·liciten, iniciant enguany un pla pilot per millorar aquesta gestió. A continuació us oferim un resum del servei corresponent a l'any 2022.

Recollides d'animals perduts o abandonats:
162 GOSSOS I 3 GATS

+54%

respecte del 2021

Gestió de residus

Cal revertir el fort impacte ambiental de la gestió dels residus, per aquest motiu la Unió Europea ha establert una sèrie d'objectius per tal de que els estats membres tendixin cap a l'economia circular. Tot i així, les últimes dades publicades sobre gestió de residus indiquen que no estem assolint els objectius de reciclatge establerts per la Unió Europea.

Evolució de la recollida selectiva a l'Alt Empordà

Energia

Un dels principals objectius de l'Agència Comarcal de l'Energia i Clima (ACEC) és el foment de les energies renovables a la comarca. Per tal d'impulsar la producció d'energia solar fotovoltaica «made in Empordà» l'ACEC està portant a terme diferents actuacions.

Actuacions promogudes des

Punt informació energètica per l'assessorament de l'autoconsum solar

13

Punts informació energètica

104

veïns assessorats

3

Tallers sobre l'autoconsum solar

+50

participants en els tallers

Retorns als propietaris:

57 gossos

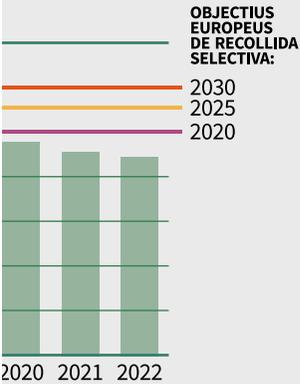
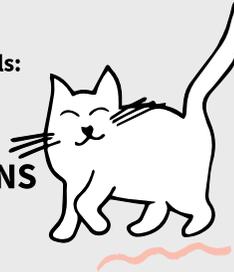
Adopcions:

60 gossos

2 gats

Intervencions en Colònies de gats ferals:

16 INTERVENCIIONS
(al 2021, 42)

Quants municipis assoleixen l'objectiu de reciclatge per al 2025?

16 23.276 Habitants

53 121.650 Habitants

Altres objectius propers

2025 Taxa de residus específica, no deficitària

Recollida selectiva de la fracció tèxtil

2035 Reciclar un mínim del 65% dels residus

Destinar màxim un 10% dels residus municipals a disposició controlada

de l'ACEC (2023)

Ajuts dels ajuntaments per la implantació de l'autoconsum solar

38 ajuntaments bonifiquen IBI

50 ajuntaments bonifiquen ICIO

2.257

Instal.lacions totals d'autoconsum

20,77 Mw

Potència total d'autoconsum

Dades de l'Alt Empordà

Evolució anual del nombre d'instal.lacions d'autoconsum FV

Gestió de l'amiant

L'amiant és un mineral fibrós que s'ha utilitzat en la construcció, la indústria i els productes de consum per les seves propietats aïllants, resistents i ignífuges.

Des del 2002 el seu ús està prohibit, ja que és perillós per a la salut. Tanmateix, actualment es pot trobar a molts llocs, especialment en edificacions antigues construïdes entre els anys 60 i 80, però també en canalitzacions d'aigua, dipòsits o cisternes, testos, jardineres, cobertes, etc. Per altra banda, es pot trobar en parts d'alguns aparells domèstics fabricats abans de 1989, com ara plaques tèrmiques, fogons elèctrics, estufes catalítiques, torradors, calderes, fundes de planxar, assecadors, etc.

La perillositat de l'amiant es dona per l'exposició de les fibres que pot alliberar a través de la seva inhalació i, per tant, comporta un risc sobre la salut. Aquestes fibres d'amiant poden afectar els pulmons i la pleura, i causar malalties com l'asbestosi, el càncer broncopulmonar, el mesotelioma maligne i lesions pleurals. També està relacionat amb altres càncers, com el de laringe i el d'ovari.

S'ha de tenir en compte que els materials que contenen amiant no presenten un risc per a la salut si es troben en bon estat i les seves fibres resten fortament unides. Ara bé, aquests esdevenen perjudicials si es trenquen o es degraden, ja que les fibres d'amiant poden ser

alliberades a l'aire i, per tant, inhalades. Així doncs, les principals exposicions a les fibres d'amiant es poden donar si el material que conté amiant és pertorbat durant el seu ús o en processos de demolició, manteniment, reparació i renovació d'edificis.

Per tant, per fer qualsevol manipulació de materials que continguin amiant s'ha de contactar amb una empresa que estigui inscrita al Registre d'Empreses amb Risc d'Amiant (RERA). No obstant això, si en l'àmbit particular es vol despendre de petits objectes que continguin amiant, aquests s'han de manipular sencers i en cap cas es poden trencar: s'han d'encapsular, precintar i identificar. Abans de fer qualsevol manipulació, s'ha de contactar amb l'ajuntament corresponent per saber, primerament, si la deixalleria municipal accepta residus d'amiant, i per conèixer les condicions d'acceptació abans de portar els residus físicament a la deixalleria.

Per un futur menys gris i més orgànic

Coneixes el contenidor marró? És el de la fracció orgànica. En aquest contenidor hi llencem els residus biodegradables tals com restes de menjar o restes vegetals de petites dimensions, taps de suro, serradures, escuradents i palets de gelat.

L'Agència de Residus de Catalunya (ARC) ha estimat el percentatge de cada fracció de residus que produeix un usuari mitjà i ha establert que aproximadament un 30% del total de residus que generem corresponen a la fracció orgànica.

El cicle de l'orgànica és un dels més senzills d'explicar pel que fa a economia circular: podem reciclar les restes orgàniques perquè esdevinguin un recurs, el compost. El compost és un adob natural i de qualitat que s'utilitza per a l'aplicació agrícola i la jardineria.

Així doncs, recollir selectivament la fracció orgànica és cabdal per diversos motius: és la fracció més abundant, la més fàcilment reciclable i no separar-la genera grans problemàtiques a l'abocador i impacte ambiental a l'entorn.

Malgrat que fa quinze anys que la normativa obliga els municipis a seleccionar la fracció orgànica i en fa sis que

RESTES ALIMENTÀRIES

(Restes de fruita i verdura, restes de carn i peix, menjar cuinat, etc.)

ALTRES RESTES DE LA CUINA

(taps de suro, tovallons, marró café...)

RESTES VEGETALS

(fulles, gespa...)

disposem d'una planta de compostatge a l'Alt Empordà, una xarxa de compostatge casolà i diversos compostadors comunitaris, els resultats no són positius.

Segons les últimes dades publicades, la fracció orgànica recollida a l'Alt Empordà representa només un 3,11% del total de residus recollits. A Catalunya representa un 11,6%, però també dista molt de l'aproximadament 30% que s'esperaria recollir si se seleccionés correctament.

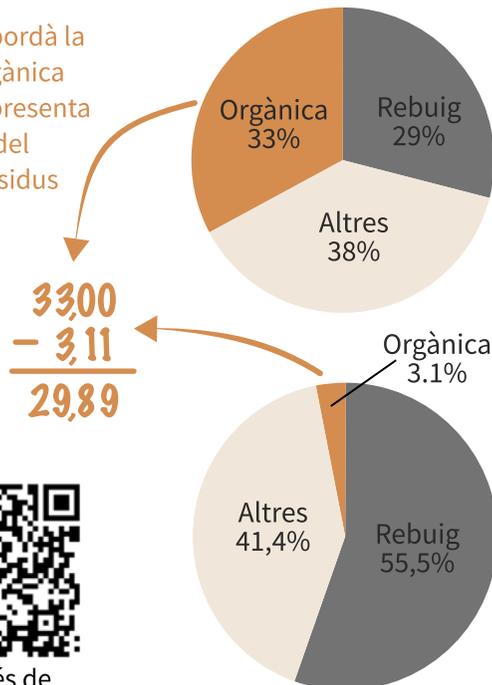
Així doncs, per què estem reciclant tan poca matèria orgànica?

Actualment encara hi ha molts municipis que no tenen implantada la recollida selectiva de la fracció orgànica. Malauradament aquests municipis són els que concentren la major part de la població. Un dels més importants és Figueres, la capital de comarca. Altres municipis, amb el sistema de recollida implementat, recullen poca matèria orgànica o la recullen barrejada amb altres residus considerats impropis. Entre aquests impropis hi trobem bosses de plàstic, que són difícils d'extreure. Les bosses acaben triturades durant el procés de compostatge i contaminen el compost resultant amb microplàstics.

Per revertir la situació, el camí és clar: els resultats de recollida selectiva assolits als municipis que tenen en marxa sistemes amb identificació d'usuari són en general superiors, tant en quantitat recollida com en

qualitat de la separació. El model amb contenidors oberts, sense identificació d'usuari, no sol superar el 40% de recollida selectiva. En canvi, si s'utilitzen contenidors tancats o intel·ligents, en què cal una identificació per obrir-los, es pot assolir entre el 55-75% de recollida selectiva, mentre que amb la recollida porta a porta, s'assoleixen valors entre el 60 i el 80%.

A l'Alt Empordà la fracció orgànica només representa un 3,11% del total de residus recollits

Procés de compostatge

Porta a porta comercial a Sant Pere Pescador

La normativa vigent estableix que les empreses estan obligades a gestionar els residus correctament, així com suportar les despeses derivades del seu transport i tractament.

Els establiments comercials que generen residus assimilables a urbans poden gestionar la matèria orgànica mitjançant el servei públic de recollida de residus comercials en cas que el municipi l'ofereixi, o bé, amb un sistema privat a través de la contractació d'un gestor autoritzat inscrit en el registre de persones gestores de residus de Catalunya. Els residus assimilables a urbans són aquells generats pels domicilis particulars, els comerços, l'hostaleria, els bars, els mercats, les oficines i els serveis que es poden recollir municipalment. Solen incloure les fraccions d'envasos, vidre, paper i cartró, i orgànica.

Es calcula que un 36% en pes dels residus municipals són generats pels establiments comercials. És per això que cada cop més municipis implanten la recollida selectiva comercial porta a porta, que consisteix a lliurar els residus al servei municipal de recollida davant de la porta de l'establiment, en uns dies i hores determinats per a cada fracció. Així s'evita que els residus comercials saturin els contenidors instal·lats a la via pública.

El municipi de Sant Pere Pescador ofereix el servei de recollida comercial porta a porta per a les fraccions de paper-cartró i d'orgànica gratuïtament durant la temporada d'estiu.

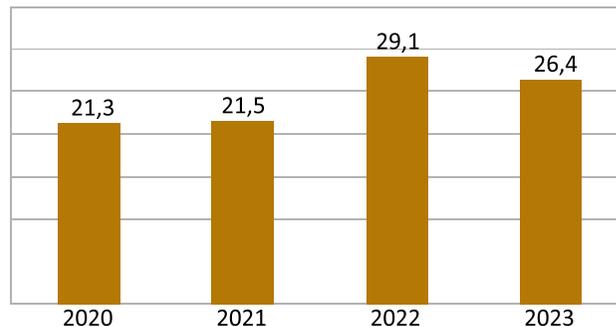
A l'inici de temporada es fa una campanya de recordatori i sensibilització de la necessitat de realitzar una bona separació dels residus i es reparteixen els calendaris amb els dies de recollida de cada fracció. Aquest dia es proporcionen cúters per poder plegar les caixes de cartró i es reparteixen bosses compostables als establiments que realitzen la recollida selectiva de la fracció orgànica. Quan els establiments acaben les bosses compostables que se'ls ha repartit, poden demanar-ne més a l'ajuntament que els les proporcionarà gratuïtament. Les recollides es realitzen d'abril-maig fins a setembre, 3 cops per setmana i, diàriament, durant els mesos de juliol i agost.

Durant aquesta temporada a Llançà han participat 72 establiments en la recollida del paper i cartró.

A Sant Pere Pescador 24 establiments han recollit el paper i el cartró. 22 establiments han recollit 26.440 quilos de matèria orgànica, que s'ha transformat en 7.932 quilos de compost a la planta de compostatge del Centre de Tractament de Residus (CTR) de Pedret i Marçà.

Quantitat de FORM recollida anualment (tones)

Seguint la freqüència de l'any passat, les recollides de la fracció orgànica es faran:

- Maig i primera quinzena de juny: dilluns, divendres i diumenge
- Segona quinzena de juny i primera quinzena de setembre: dilluns, divendres, dissabte i diumenge
- Juliol i agost: cada dia

L'Agència Comarcal de l'Energia i Clima (ACEC) impulsa un increment de les instal·lacions fotovoltaïques als centres educatius de l'Alt Empordà

El Consell Comarcal de l'Alt Empordà, a través de l'Agència Comarcal d'Energia i Clima (ACEC), està portant a terme diferents actuacions per impulsar, des dels centres educatius, la producció d'energia solar fotovoltaïca local d'origen renovable. Es pretén constituir els centres educatius com a espais de trobada i de formació per a alumnes i famílies per aconseguir un canvi de model energètic.

Actualment, dels 65 centres educatius de primària de l'Alt Empordà, 22 ja disposen d'una instal·lació solar fotovoltaïca d'autoconsum que permet reduir directament la seva despesa energètica. La potència mitjana instal·lada és d'uns 10 kW per escola, que equivalen aproximadament a uns 13.000 kWh anuals de producció. Es preveu també que durant aquest any, 6

escoles més de la comarca formin part d'una comunitat local d'energia. Per altra banda, uns 30 ajuntaments més ja tenen incorporades aquestes actuacions en la seva planificació energètica municipal.

Aquestes dades es reflecteixen en l'informe sobre la campanya de solarització dels centres educatius públics de les comarques gironines, que va publicar el passat mes de gener el CILMA (Consell d'Iniciatives Locals per al Medi Ambient). El document pretén informar sobre el conjunt d'instal·lacions fotovoltaïques que hi ha als centres educatius públics d'educació primària de la província de Girona.

Des de l'ACEC es considera que l'estratègia per promoure l'energia fotovoltaïca als teulats de les escoles permet, per una banda, que les administracions siguin exemplars davant la ciutadania i, per l'altra, apropar aquestes instal·lacions com a eina educativa. A més, des del 2019, l'ACEC coordina el recurs pedagògic «Més o Menys», un taller itinerant que vol sensibilitzar els joves en la utilització d'energies renovables i comprovar experimentalment l'estalvi i eficiència energètica d'aquestes instal·lacions. Durant aquest primer trimestre del curs escolar 2022-2023 el recurs ja ha visitat 7 escoles.

En aquest sentit, el conseller comarcal d'Energia, Joan Fuentes, ha volgut remarcar la importància que té la tasca que du a terme l'ACEC des de la seva creació, fa més de 10 anys. «*En una comarca tan diversa i amb tants municipis, tenir el suport i l'expertesa de l'ACEC és de vital importància per al territori i, en definitiva, per als ciutadans*», assegura.

Nous miradors a la Xarxa de miradors

Els miradors del Búnquer de Can Palau (Agullana), Coll dels Belitres (Portbou), la Garriga (Vilanant), Mas Ventós (Parc Natural de Cap de Creus) i Senillosa (Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà), s'han afegit a la xarxa de miradors per a la interpretació del paisatge de l'Alt Empordà. Cadascun d'aquests miradors ajuda a interpretar les unitats del paisatge de Salines – l'Albera, Cap de Creus, Garrotxa d'Empordà i Plana d'Empordà.

La xarxa de miradors per a la interpretació del paisatge de l'Alt Empordà és un dels eixos desenvolupats pel Consell Comarcal (CCAIE), conjuntament amb el Centre per a la Interpretació del Paisatge del Far d'Empordà, per tal de facilitar la comprensió del paisatge de la nostra comarca. Aquesta xarxa garanteix que cadascuna de les set unitats del paisatge de l'Alt Empordà disposi de, com a mínim, un mirador que faciliti la seva interpretació.

Aquest estiu s'ha dut a terme el Curs bàsic de marger

Aquesta operació s'ha fet a la Garriga d'Empordà, als municipis d'Avinyonet de Puigventós, Biure, Llers, Pont de Molins i Vilanant.

Aquest mes de juny es va iniciar la formació teòrica i pràctica del Curs bàsic de marger impulsat pel Consell Comarcal de l'Alt Empordà, amb el suport dels ajuntaments adherits al projecte: Avinyonet de Puigventós, Biure, Llers, Pont de Molins i Vilanant.

Es tracta d'una formació gratuïta de 30 hores que combina teoria i pràctica i que està impartida per professionals especialitzats de l'Associació del Gremi de Margers de Catalunya.

En la visita a l'espai de treball on s'han iniciat les sessions pràctiques, el vicepresident del Consell Comarcal, Josep Maria Bernils, ha destacat la importància de mantenir viu l'ofici.

Mesures per reduir els envasos d'un sol ús i l'impacte de la llei d'envasos

L'any 2022 es va aprovar la llei espanyola de residus i sòls contaminats per a una economia circular que ha marcat el camí perquè el mes de desembre s'aprovés el Reial decret d'envasos i residus d'envasos. El Reial decret d'envasos preveu mesures per tal de reduir els envasos d'un sol ús i la contaminació que produeixen. A continuació, us hem preparat un petit resum de les principals mesures i implicacions de la llei.

Pots anar comprar amb el teu propi recipient reutilitzable

Els comerços d'alimentació que venen productes

frescos, begudes i aliments cuinats estan obligats a acceptar els recipients reutilitzables que les persones portin de casa. Això inclou, per exemple, carmanyoles, bosses i ampolles. Fins ara la normativa de seguretat alimentària no ho permetia, però a partir d'ara s'atorga la responsabilitat de l'estat dels recipients a les persones consumidores i se'n eximeix els comerços. Ara bé, la llei deixa clar que aquests envasos han de ser adequats al producte que es vol adquirir i reconeix el dret del comerç de refusar un recipient si detecta que està brut o bé considera que no és idoni per algun altre motiu.

Pots demanar aigua de l'aixeta

L'hostaleria, bars i restaurants han d'oferir aigua de l'aixeta gratuïtament per llei i les dependències municipals han de disposar d'aigua en fonts o en envasos reutilitzables.

Es fomenta la venda a granel

Des de gener de 2023 els comerços d'alimentació amb una superfície de 400 m² o més hauran de dedicar almenys un 20% de la seva superfície a la venda de productes a granel o amb envasos reutilitzables.

A més, es prohibeix envasar les fruites i verdures fresques senceres de menys d'un quilo i mig. La prohibició no afecta les fruites i hortalisses que s'envasin sota una varietat protegida o que tinguin una indicació de qualitat diferenciada o d'agricultura ecològica, ni les que presenten un risc de deteriorament quan es venen a granel. La indústria alimentària està a l'espera de la publicació d'una llista que detallarà quines fruites i verdures es poden continuar envasant amb plàstic i quines s'han de comercialitzar a granel. La llista s'havia de publicar el passat mes de juny, però per diferències de criteri entre el Ministeri d'Agricultura i el de Transició Ecològica, ja porten més de cinc mesos de retard. Mentrestant, a l'hora d'anar a comprar, en fruiteries i supermercats encara hi ha molta presència d'embolcalls de plàstic.

Desapareixen els elements tòxics

Actualment, molts envasos d'ús alimentari tenen presència de substàncies tòxiques com ara el bisfenol A i els ftalats, que s'ha demostrat que són

disruptors endocrins. Els disruptors endocrins poden causar alteracions hormonals i han estat associats a efectes negatius sobre la salut. És per això que a partir de l'1 de gener de 2023 es prohibeix la utilització de ftalats i del bisfenol A, S, F, B i AF en envasos.

Es prohibeixen els productes plàstics d'un sol ús

La llei de residus prohibeix els productes d'un sol ús fets amb plàstic, com les canyetes de begudes, els bastonets de cotó flux i els bastonets per remenar begudes. La substitució per alternatives no plàstiques encara no s'ha generalitzat, ja que la legislació ha prohibit la fabricació de productes plàstics d'un sol ús, però encara es poden comercialitzar els productes antics en estoc; així que encara es continuen venent a les prestatgeries d'establiments comercials, supermercats i basars.

S'amplia la responsabilitat ampliada del productes i s'obre la porta als sistemes de retorn

Un cop consumim el producte, l'embolcall és un residu que contamina i pel qual l'empresa s'hauria de responsabilitzar, aplicant el principi de qui contamina paga. Per aquest motiu, la llei amplia la responsabilitat ampliada del productor, és a dir, que les empreses que posin al mercat determinats productes hauran d'assumir els costos associats al tractament dels residus que generen, incloent la seva recollida de vies públiques, zones verdes i entorns naturals com platges i medi marí.

Un dels instruments plantejats a la llei i que fan possible aquesta responsabilitat són els sistemes de dipòsit, devolució i retorn (SDDR). És l'històric sistema de retorn dels envasos als establiments de venda que des dels anys vuitanta es va abandonar a Espanya, però que a d'altres països de la Unió Europea es continua utilitzant, i permet assolir taxes de recuperació de més del 90% dels envasos. A casa nostra el sistema de recollida amb contenidors és molt poc eficient i aconsegueix recuperar només entre el 30 i el 40% dels envasos que es venen.

La col·laboració tecnològica

Sergio Ponsá Salas (Velilla de Cinca, Osca, 1981). Enginyer Químic. Soc el director del CT BETA de la Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya, un centre tecnològic que va néixer a Vic el 2014 amb la vocació de fer recerca i transferència útil per a territoris rurals com el nostre. Ens agrada treballar localment per poder actuar globalment, i ho fem en àmbits com el de les tecnologies ambientals, les solucions basades en la natura, la millora de la sostenibilitat des de tots els seus vessants, la conservació del sòl o la conservació i protecció dels ecosistemes, entre d'altres.

Molts dels reptes que afronten els actors del nostre propi entorn no són gaire diferents dels que trobem en altres territoris rurals d'arreu d'Europa. Quan es parla de "món rural" cal parlar, tant sí com no, del paper que hi juguen els seus ajuntaments. Avui en dia aquests territoris fan front a grans reptes, i aquests mateixos governs locals són els que hi han de donar la primera resposta.

La gestió de residus n'és un exemple molt clar: sovint les persones que els conformen, tant tècnics com polítics, no tenen un accés fàcil a coneixement científic i tècnic que els ajudaria a prendre decisions i a definir noves polítiques més ben fonamentades en l'evidència.

Aquest coneixement s'ha generat, sobretot, a partir de fons públics. Al CT BETA no perdem de vista que la nostra missió principal és fer recerca i transferència, però no hem volgut deixar mai de banda que la societat espera un retorn per part nostra. Cada vegada més, la gent que treballa en institucions científiques com la nostra ha de poder sortir dels seus laboratoris i oficines per aconseguir que la feina que hi fem tingui un impacte real.

Si tornem a l'exemple de la gestió de residus municipals, aquest últim any hem estat treballant per a oferir acompanyament gratuït a municipis i consells comarcals a través del Programa SÍMIL, una prova pilot que ens agradaria allargar en el temps per a continuar-nos enriquint mútuament. Asseure polítics locals i científics en una mateixa taula ajuda a fer que cadascú entengui una mica més el món de l'altre, i això ja és un gran pas.

#ENXAMPATS

Abocadors Incontrolats

A la comarca de l'Alt Empordà hi ha 2 centres de reciclatge de runa i 3 abocadors controlats de runa

Deixalles a les voravies

Cada any les diverses administracions inverteixen milers d'euros per retirar les deixalles de la xarxa viària

Trastos en els contenidors

A la comarca de l'Alt Empordà hi ha 38 deixalleries on podeu portar-hi tota mena de residus

La deixalleria, un espai clau per a la recollida selectiva

Tots nosaltres estem acostumats a topar-nos amb els contenidors de deixalles al carrer, que formen part del mobiliari urbà i del nostre entorn diari. Entra dins la normalitat veure els diferents colors dels contenidors i associar-los a un tipus de residu concret i habitual a les nostres llars. Però, en una societat canviant com la nostra, la innovació no queda palesa tan sols en la tecnologia, sinó també en la diversitat del material i dels residus que generem. Cada cop hi ha més tipologies de residus i seria inimaginable plantejar-nos contenidors al carrer per a cadascun d'ells. La deixalleria neix per a ser el punt de recollida de residus i objectes que ja no fem servir i que hem de gestionar correctament.

Les deixalleries estan prenent especial importància en la gestió dels residus municipals, ja que permeten millorar el reciclatge i també prestar tasques de suport al servei municipal de recollida de residus. La definició de deixalleria ha anat evolucionant al llarg dels anys per adaptar-se a les noves estratègies de gestió de residus. Cal destacar que a la deixalleria ja no s'hi recullen només residus, sinó que s'hi reben productes que es poden reutilitzar.

Allargar la vida dels productes, reutilitzar i reciclar són tres dels pilars de l'economia circular, un model econòmic que vetlla per la reducció del consum i per evitar el malbaratament de les matèries primeres, l'aigua i l'energia.

Quins residus podem portar a la deixalleria?

A la deixalleria hi podem portar els residus habituals de paper-cartró, envasos lleugers i vidre, a més dels residus tèxtils (roba, calçat i accessoris), però també hi podem portar els residus especials, els residus d'aparells elèctrics i electrònics (RAEE), els residus voluminosos, la ferralla, les restes de poda i altres. En aquest article ens centrarem en aquests residus més desconeguts i que tots els municipis estan obligats a recollir de forma separada.

El funcionament de les deixalleries

Generalment, a les deixalleries només s'accepten residus d'origen domèstic dels residents del mateix municipi.

L'ús del servei sol ser gratuït fins a un límit determinat (pot ser per quantitat o per nombre d'unitats), que varia segons la tipologia del residu. Les empreses de la comarca, així com les persones que no disposen de deixalleria al seu municipi, cal que s'adrecin a la Deixalleria Comarcal ubicada al Centre de Tractament de Residus a Pedret i Marzà.

Cada cop més deixalleries gestionen l'accés dels usuaris mitjançant una targeta identificadora. Aquest mètode permet a l'ajuntament obtenir dades d'utilització i també pot servir per a bonificar una part de la taxa d'escombraries, si així ho especifica l'ordenança fiscal d'aquell municipi.

Per tal de fomentar-ne l'ús, algunes deixalleries han incorporat un pany electrònic a la porta d'accés que permet l'entrada als usuaris que disposin d'una identificació facilitada per l'ajuntament.

Quins residus podem portar a la deixalleria?

Els residus especials

Hi ha productes i substàncies, classificats com a residus perillosos, que per les seves característiques suposen un risc físic, perquè són explosius o inflamables, un risc per a la salut humana i/o per al medi ambient. La classificació d'un residu com a perillós o no perillós és una qüestió de gran importància, ja que comporta una sèrie d'obligacions legals pel que fa al seu etiquetatge, envasat, mescla, emmagatzematge i transport.

Dins d'aquesta categoria hi trobem envasos amb restes de pintures i/o vernissos, dissolvents, piles, bateries, pesticides, olis de motor, filtres d'oli i tots aquells residus etiquetats amb símbols de perill. Els pictogrames que trobem als envasos de substàncies perilloses ens indiquen quin és el tipus de perill.

Per les seves mides, molts d'aquests residus perillosos que generem a les llars, tot i no llençar-los a la natura, acaben a l'interior del contenidor de resta i són transportats fins a la planta de resta del Centre de Tractament de Residus (CTR) del Consell Comarcal. Els residus perillosos barrejats amb la fracció resta generen situacions de risc per a les persones treballadores del CTR i poden provocar incendis a l'abocador comarcal per la seva reacció amb altres materials. És de vital importància que no barregem aquests residus a la bossa de les escombraries.

Si hem utilitzat productes etiquetats com a perillosos, és molt important llençar-ne l'envàs i les seves restes a la deixalleria perquè rebin el

tractament adequat.

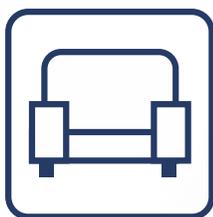
RAEE

Els aparells elèctrics i electrònics poden contenir components perillosos que, si no arriben al destí correcte per al seu tractament, poden perjudicar el medi ambient i les persones, especialment aquelles que els manipulin sense la protecció correcta. Per això és important saber que quan comprem un aparell elèctric o electrònic nou podem lliurar el vell a la mateixa botiga i, des d'allà, es farà arribar a una planta de reciclatge. També podem portar-los a la deixalleria per a donar-los una segona vida o perquè els reciclin.

Els residus d'aparells elèctrics i electrònics (RAEE) agrupen diversos dispositius que s'utilitzen diàriament, com raspalls de dents elèctrics, televisors, rentadores o telèfons, que esdevenen un residu quan s'espatllen o quan els canviem per un de nou. Molts d'aquests productes que llencem encara funcionen i es podrien reutilitzar o bé es podrien reparar per allargar-ne vida útil.

Cal destacar que els RAEE són el flux de residus que més creix a nivell mundial, amb un creixement tres vegades superior al creixement de la població. D'aquesta manera, el 2019 es van generar 53,6 milions de tones de RAEE al món, una quantitat superior al pes de la Gran Muralla Xinesa, l'estructura artificial més pesant de la Terra.

Alguns RAEE poden ser especialment perillosos o contaminants, com ara els aparells d'aire condicionat i els frigorífics antics, que contenen clorofluorocarburs (CFC) molt nocius per a l'atmosfera.

L'oli vegetal usat

L'oli vegetal usat és un residu que es genera de manera habitual a les cuines i s'ha de gestionar de forma separada. La pràctica indeguda d'abocar aquest residu per l'aigüera o pel clavegueram fa que, ateses les seves propietats físiques i químiques, generi embussos al sistema de clavegueram per l'acumulació de greixos, la qual cosa provoca l'aparició de males olors i incrementa les despeses de depuració de les aigües residuals. A més, una gestió inadequada d'aquest residu pot contaminar recursos naturals com les aigües subterrànies o el sòl.

La recollida selectiva d'oli vegetal usat garanteix una correcta gestió d'aquest residu, ja que redueix els casos de contaminació ambiental i permet el reciclatge i l'obtenció de biodièsel o altres subproductes.

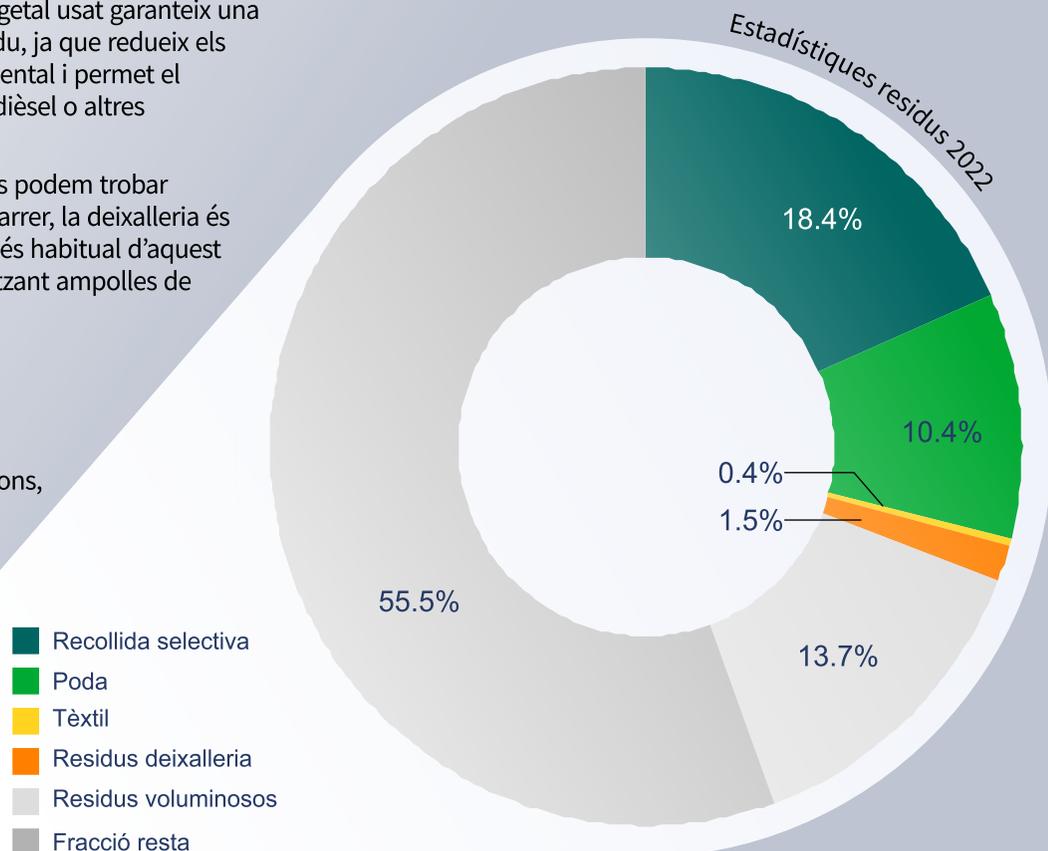
Tot i que en alguns municipis podem trobar contenidors d'oli vegetal al carrer, la deixalleria és sovint el punt de recollida més habitual d'aquest residu. S'hi pot portar reutilitzant ampolles de plàstic o de vidre.

Els residus voluminosos

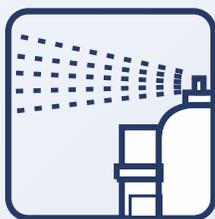
Els residus de grans dimensions, i fets de materials diversos, com ara mobles de fusta o plàstic, matalassos i altres andròmines, s'anomenen residus

voluminosos. Aquests residus es poden recollir a la porta de casa o a l'àrea de contenidors més propera, en el cas de recollides concertades, o bé dipositant-los a la caixa corresponent de la deixalleria.

Actualment, tots aquests residus acaben a l'Abocador Comarcal de Pedret i Marzà i no es reciclen. Per aquest motiu, abans de llençar un producte que encara pot ser útil o que necessita petites reparacions per tornar a ser funcional, hem de procurar trobar-li una altra llar o bé deixar-lo a l'àrea de reutilització de la deixalleria. D'aquesta manera ens assegurem de donar-li una segona vida i evitem omplir l'abocador de deixalles.

LA LLANTERNA

La Xarxa comarcal de deixalleries de l'Alt Empordà

Des de la seva creació l'any 2003, el Consell Comarcal lidera i coordina la Xarxa de deixalleries de l'Alt Empordà amb l'objectiu de facilitar als ajuntaments més petits la instal·lació d'espais de recollida específics com són la deixalleria o la minideixalleria.

La gestió d'aquests espais no és fàcil i està condicionada per les obligacions que suposa gestionar els residus perillosos que s'hi recullen, així com la disponibilitat dels recursos necessaris per mantenir oberta una instal·lació que cal ordenar i gestionar a consciència, tant físicament com administrativament.

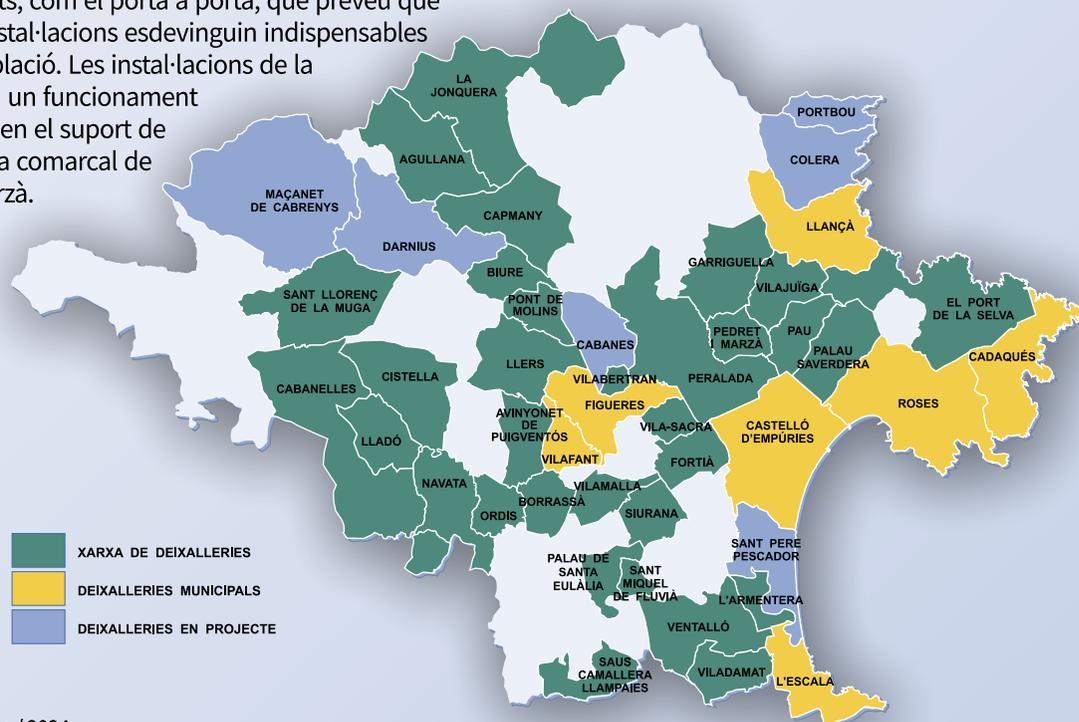
La Xarxa actualment està formada per 34 instal·lacions gestionades pels ajuntaments i coordinades per l'Àrea de Medi Ambient del Consell Comarcal. La Xarxa creix cada any amb la incorporació de noves deixalleries i amb la posada en marxa dels nous models de recollida més eficients, com el porta a porta, que preveu que aquestes instal·lacions esdevinguin indispensables per a la població. Les instal·lacions de la Xarxa tenen un funcionament similar i tenen el suport de la deixalleria comarcal de Pedret i Marzà.

Quants residus es recullen a les deixalleries de la nostra comarca?

En total, a la comarca de l'Alt Empordà es van recollir 113.140,59 tones de residus l'any 2022. Del total d'aquests residus, només en vam reciclar el 30,8%. La resta va acabar a l'abocador comarcal de Pedret i Marzà.

Entre totes les deixalleries de la comarca es varen gestionar 85 tones de residus especials, 724 tones de RAEE, 12 tones d'olis vegetals usats, 571 tones de ferralla i 303 tones d'altres residus recollits de forma separada.

No tots els municipis de la comarca disposen de deixalleria o minideixalleria, però la responsabilitat de gestionar correctament els residus correspon a qui els genera, ja siguin les persones, les empreses o les administracions.

Estratègies per assolir uns objectius ambiciosos

Per tal de poder assolir aquests objectius, cal la col·laboració de tots els agents implicats i l'adaptació de la comarca. Estem treballant en paral·lel amb diferents estratègies:

La implantació de models de recollida eficients segons el Pla estratègic de recollida de residus aprovat.

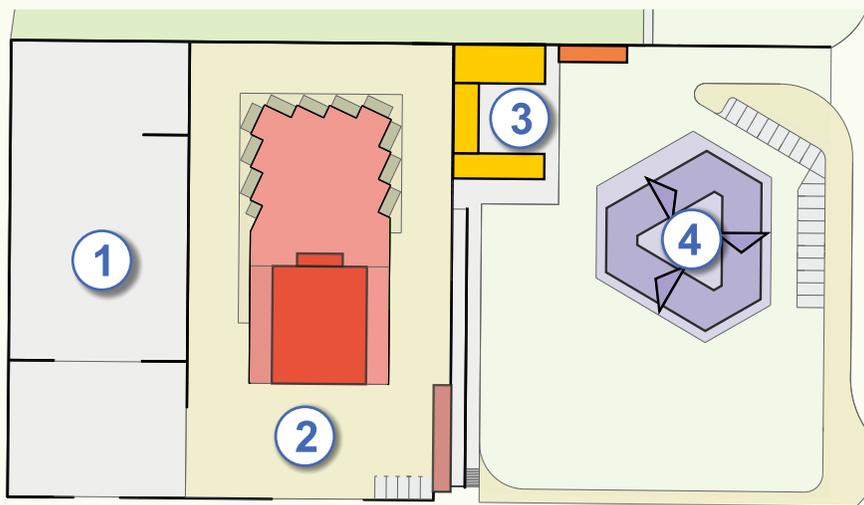
L'estudi de diferents nous serveis de recollida selectiva supramunicipal o millora dels existents per donar compliment a les obligacions dels ajuntaments de tota la comarca: recollida de tèxtil, recollida d'oli vegetal i ampliació de la recollida de residus especials.

- 1 Construcció i posada en marxa d'una planta de tractament de residus voluminosos que permeti separar-ne els materials valoritzables i així disminuir els residus destinats a l'abocador comarcal.

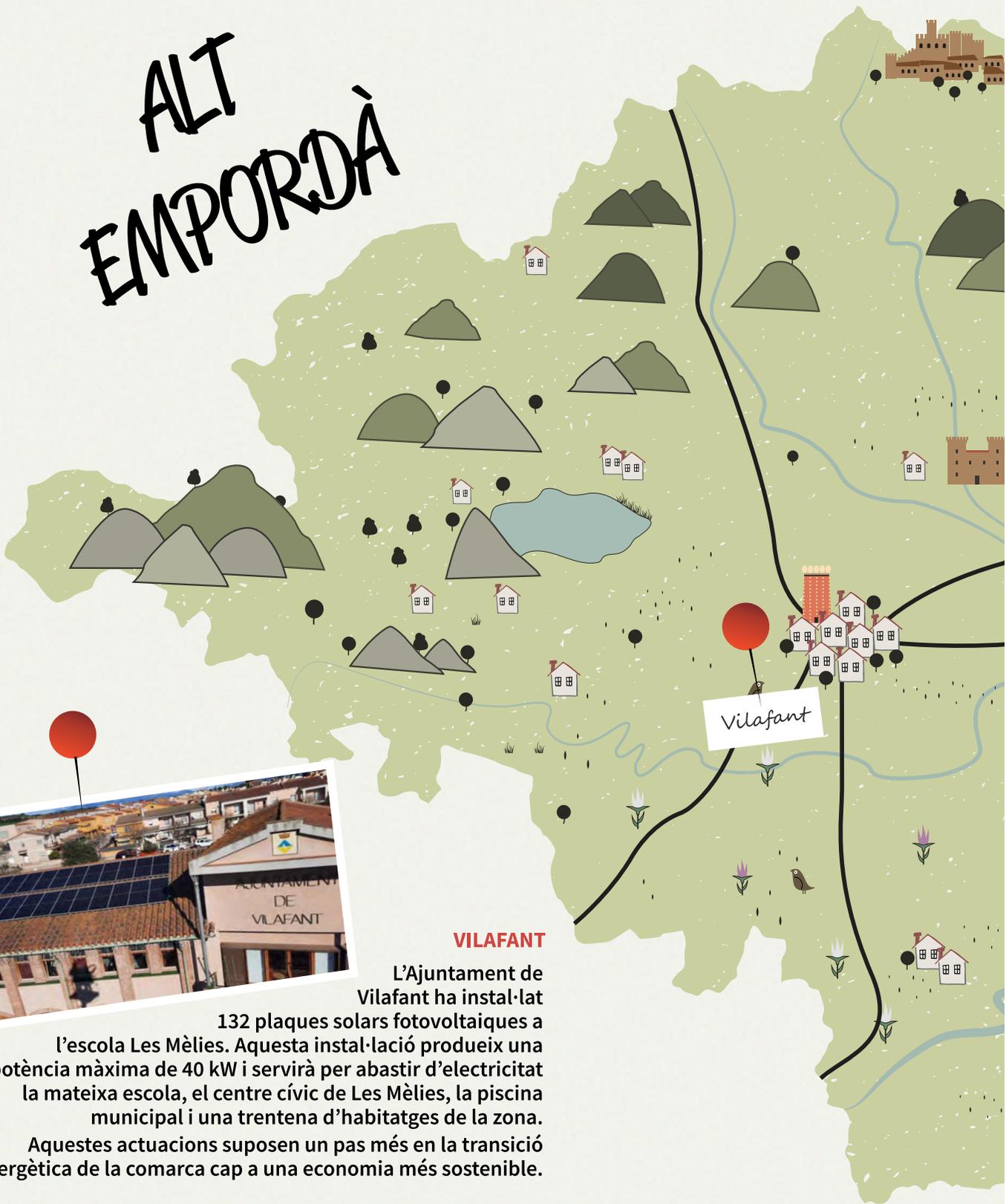
- 2 Construcció d'una nova deixalleria comarcal en el CTR Alt Empordà que disposarà de més serveis adaptats a diferents usuaris i empreses de la comarca per a facilitar la separació de residus específics que no podem barrejar amb el rebuig.

- 3 Construcció i posada en marxa d'un taller comarcal de reutilització i reparació de productes per a allargar-ne la seva vida útil. Aquesta instal·lació estarà oberta al públic per oferir als usuaris de la comarca una alternativa per reparar els seus propis objectes.

- 4 Construcció i posada en funcionament d'un centre d'informació i educació ambiental amb activitats de formació i sensibilització per a augmentar el coneixement de la població en relació amb la gestió dels residus.

ALT EMPORDÀ

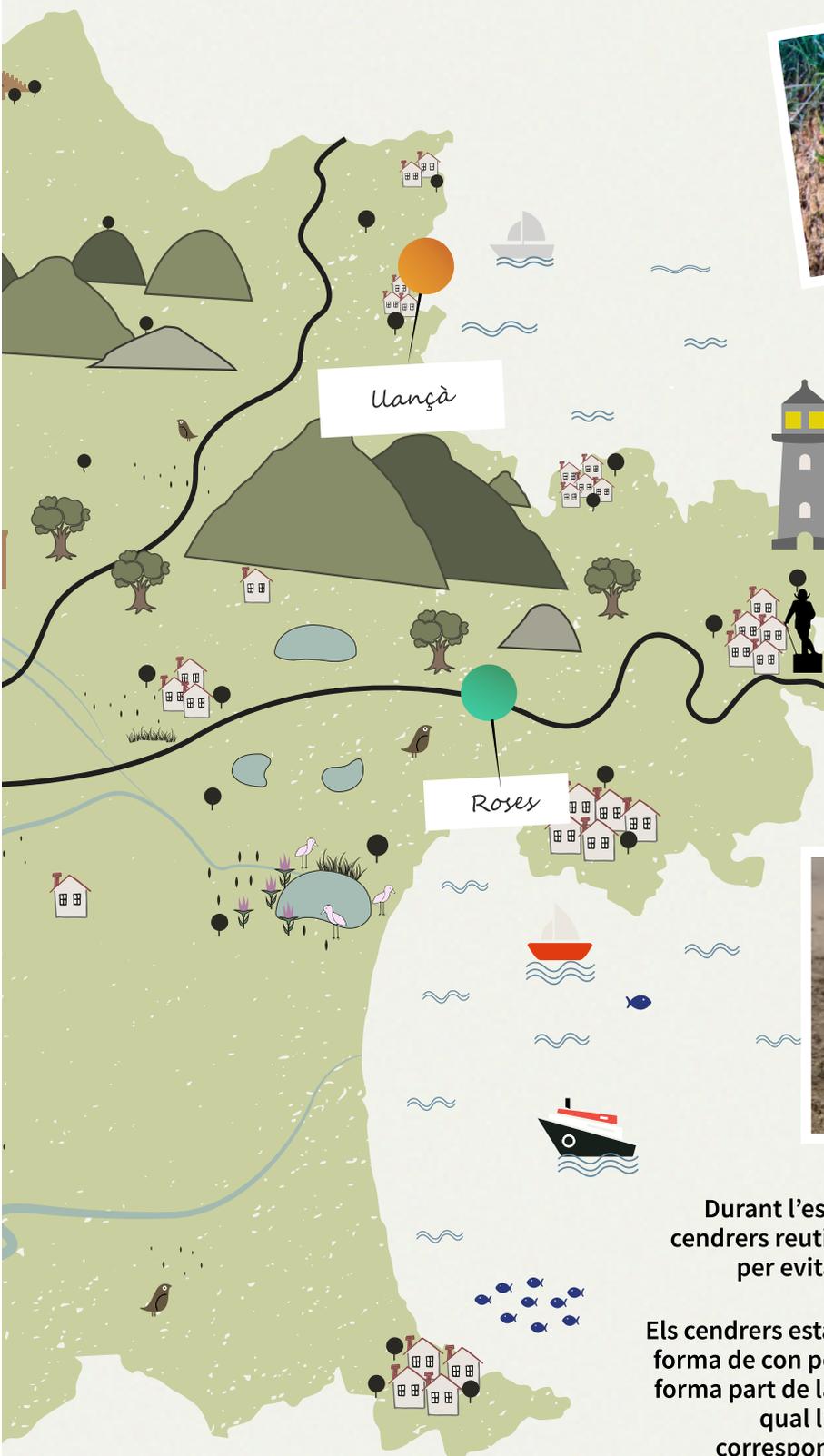
VILAFANT

L'Ajuntament de Vilafant ha instal·lat

132 plaques solars fotovoltaïques a

l'escola Les Mèlies. Aquesta instal·lació produeix una potència màxima de 40 kW i servirà per abastir d'electricitat la mateixa escola, el centre cívic de Les Mèlies, la piscina municipal i una trentena d'habitatges de la zona.

Aquestes actuacions suposen un pas més en la transició energètica de la comarca cap a una economia més sostenible.

LLANÇÀ

L'entitat SUBMON ha replantat més de 140 feixos de Posidonia arrencats per temporals a Llançà en el marc d'un projecte pilot per restaurar zones degradades.

La iniciativa compta amb el suport del projecte Mares Circulars i amb la col·laboració de l'Ajuntament de Llançà, el parc natural del Cap de Creus i els pescadors de la zona.

La prova pilot és una de les potes del projecte «Blue Lab», que porta a terme SUBMON, i que vol millorar l'estat ambiental de l'àrea marina de l'Albera, que forma part de la xarxa Natura 2000.

ROSES

Durant l'estiu, l'Ajuntament de Roses ha distribuït cendrers reutilitzables entre les persones fumadores per evitar embrutar les platges amb burilles de cigarretes.

Els cendrers estan fets de plàstic biodegradable i tenen forma de con per clavar-lo a la sorra. Aquesta actuació forma part de la campanya «Fem brillar roses» amb la qual l'Ajuntament vol implicar la ciutadania i responsabilitzar-la en l'objectiu de millorar el reciclatge de residus i la neteja dels espais urbans.

NAVATA

La població de Navata, preocupada per els possibles efectes nocius sobre la biodiversitat i la salut de les persones del municipi, fa quatre anys que ha deixat de fer servir pesticides als espais verds.

Per tal de donar a conèixer als ciutadans la iniciativa municipal han posat cartells als espais verds explicant el canvi del model de gestió dels espais verds.

ALBANYÀ – SANT LLORENÇ DE LA MUGA

L'elevada afluència de visitants que reben els espais fluvials de la Muga durant l'estiu comporta problemes d'incivisme i d'acumulació de deixalles als espais naturals. Per tal de cercar una solució, els ajuntaments d'Albanyà i Sant Llorenç de la Muga han regulat els accessos a aquests espais i han disposat d'informadors ambientals als gorgs i als espais més freqüentats per promoure l'ús responsable d'aquests indrets i evitar conductes incíviques. Durant l'estiu del 2023, aquest dispositiu ha informat un total de 88.410 visitants..

FIGUERES

Figueres ha iniciat una prova pilot per reduir l'ús de plàstics al mercat setmanal. En el marc de la Setmana Europa de la Prevenció de Residus, l'Ajuntament de Figueres ha distribuït 10.000 bosses de paper, en col·laboració amb els paradistes, per reduir i sensibilitzar sobre l'ús de les bosses de plàstic. També s'han repartit díptics informatius amb el lema "Al mercat de Figueres, fem-ho bé", amb consells sobre el consum responsable i sostenible.

SANT PERE PESCADOR

El projecte d'experiència sostenible del campionat del món de vela, celebrat a Sant Pere Pescador i organitzat pel Club de Vela la Ballena Alegre, ha estat nominat com a finalista dels premis World Sailing 11th Hour Racing Sustainability Award.

Aquest reconeixement internacional a la sostenibilitat ha reconegut l'innovador model d'organització de regates, que ha convertit l'esdeveniment esportiu en una eina de sensibilització ambiental i de responsabilitat social.

PONTÓS

L'Ajuntament de Pontós ha impulsat el procés participatiu Pontós pel Planeta, amb l'objectiu de debatre i definir les actuacions prioritàries del municipi per fer front als reptes ambientals actuals.

Les sessions de treball han estat obertes a la ciutadania de Pontós i s'han dividint en tres eixos: energia fotovoltaica i eòlica, comunitats energètiques i model de gestió de residus. Finalment, la proposta guanyadora ha estat la instal·lació de plaques solars fotovoltaiques a les teulades dels edificis municipals.

BÀSCARA

El projecte Endesabats, realitzat per Endesa i el Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya (CTFC), celebra 10 anys a Bàscara. El programa consisteix en fomentar la presència de ratpenats cavernícoles, una espècie protegida, a les centrals hidroelèctriques de la companyia i a les seves infraestructures auxiliars.

Els resultats obtinguts han permès adoptar mesures concretes a les instal·lacions de l'empresa per fomentar o restringir la seva presència. Durant aquesta dècada el projecte s'ha replicat en 50 localitzacions repartides per la resta de l'Estat.

PONT DE MOLINS

L'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) ha adjudicat els treballs que preveuen millorar la connectivitat biològica del riu Muga al seu pas per Pont de Molins.

Les actuacions aprovades preveuen la construcció d'un canal lateral que permetrà a la fauna piscícola salvar l'assut de l'antic molí de Can Sagra, de 4 metres d'alçada i 46 d'amplada, i la resclosa dels regants. D'aquesta manera, s'eliminaran dues barreres que dificulten als peixos la remuntada del riu Muga. A més, s'efectuarà una neteja i es repoblarà el bosc de ribera de la zona per retornar-lo al seu estat natural.

PEDRET I MARZÀ

Una vintena de pageses de diferents comunitats autònomes van participar en un taller teoricopràctic sobre agricultura regenerativa a Pedret i Marzà. Aquest taller, impulsat per l'Associació de Dones Rurals (FADEMUR), és el primer que s'ha dut a terme a Catalunya específicament per a dones.

Les emprenedores tenen diversos tipus de conreus, cereal, olivera, vinya, bolets, etc., i amb diferents nivells d'implantació del mètode regeneratiu a les seves finques. Aquest mètode de treball permet recuperar biodiversitat, regenerar els sòls i capturar més CO₂.

Eco-competents

Patis a la fresca

El programa Eco-competents no es planteja només treballar els aspectes pedagògics del medi ambient a través de propostes pedagògiques, sinó que també impulsa propostes d'ambientalització de les instal·lacions educatives. Una d'aquestes propostes respon a la necessitat d'adaptar-se a les altes temperatures, cada dia més freqüents en període escolar. Impulsem, doncs, PATIS A LA FRESCA, un projecte demostratiu que ha de servir de base per impulsar adaptacions dels patis escolars que rebaixin la temperatura i els espais de sol directe.

El projecte ha consistit a fer l'estudi i a redactar tres projectes bàsics d'adaptació a les escoles de Llers, Peralada i Palau-saverdera. Aquests projectes s'han dissenyat amb la col·laboració dels alumnes i la direcció dels centres tenint en compte les seves necessitats. D'altra banda, s'ha col·laborat amb els ajuntaments facilitant els documents tècnics per demanar les subvencions per a l'execució dels projectes.

“Patis a la fresca” proposa espais exteriors adaptats al canvi climàtic que en permetin l'ús com a refugi climàtic. El projecte dissenya espais tenint en compte l'activitat pedagògica i el lleure dels infants, la biodiversitat i l'entorn natural dels patis.

Els criteris per a l'adaptació dels patis són l'increment d'espais d'ombra amb arbrat i elements diversos, la reducció d'elements amb formigó i l'augment dels espais amb substrats naturals, la presència de punts d'aigua i la possibilitat d'utilitzar el pati com a espai d'aprenentatge.

Aquest inici de curs hem passat una enquesta als instituts de la comarca per conèixer els hàbits dels alumnes en matèria de medi ambient i de residus. L'enquesta ha tingut una bona acollida i l'han respost 2.900 alumnes d'onze instituts de la comarca. Per tal de fer el retorn de la informació i que els alumnes puguin conèixer i debatre els resultats de l'enquesta, hem enviat una infografia als centres educatius i els hem ofert una sessió de debat amb un tècnic de residus.

Els resultats de l'enquesta ens indiquen que encara hi ha força desconeixement en matèria de residus: només el 33% dels alumnes sap que els residus que llencen al contenidor gris van a parar a l'abocador i el 21% dels enquestats afirma que no selecciona cap fracció i que ho llença tot al contenidor de rebuig. Això ens fa pensar que, des de l'àmbit educatiu, ens queda força feina a fer en el marc de l'educació ambiental pel que fa a la gestió de residus.

El triangle ambiental

El Triangle Ambiental serà un centre d'educació i sensibilització ambiental comarcal dins el marc del CTR Alt Empordà a Pedret i Marzà.

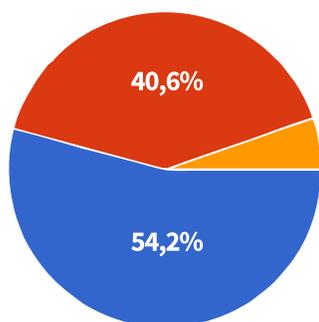
A part de ser un edifici públic emblemàtic per la seva forma, la seva missió més important serà la de divulgar entre la població totes les edats en temàtiques ambientals. Per això el Triangle Ambiental serà un suport molt important per continuar treballant, en l'àmbit comarcal, en diferents estratègies, moltes de les quals ja s'han iniciat:

- La formació ambiental en el marc del programa Eco-competents. En aquest cas els espais de formació amb els quals compta l'edifici i els edificis annexos permetran augmentar l'activitat formativa actual, que inclourà formació continuada per a diferents sectors empresarials.
- La informació ambiental, avui centrada en l'estratègia open data dels serveis ambientals comarcals des dels seus espais web. La gestió dels residus municipals ha de ser pública i la població ha de poder entendre la importància de la seva contribució al sistema de gestió escollit.
- La sensibilització ambiental, que ens permetrà impulsar els canvis d'hàbits a través de campanyes que permetin descobrir aspectes clau de la gestió dels serveis ambientals i, sobretot, la relació amb l'entorn natural.
- La participació ambiental en el moment de planificació i la diagnosi de necessitats per instaurar nous serveis o millorar els existents.
- La recerca i la innovació que s'impulsarà també des del centre administratiu del CTR i que pretén innovar i col·laborar amb entitats de recerca per millorar dia a dia els serveis, per facilitar-ne la utilització i perquè es pugui disposar de dades sobre el seu impacte en l'entorn natural.

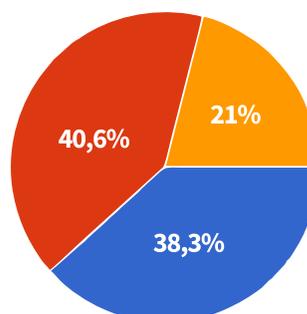
El Triangle Ambiental està previst que estigui finalitzat la primavera de 2024 i que es posi en marxa el setembre de 2024 amb les noves propostes, coincidint amb el curs escolar. Actualment es duen a terme les visites al CTR Alt Empordà en una aula ambiental prefabricada i espais exteriors adaptats de manera provisional.

Tens en compte el tipus d'envàs dels productes que compres?

- No
 - Si, intento que sigui retornable o reciclable
 - Si, intento comprar a granel
- Si, tots ●
Separo algunes fraccions ●
No, ho tiro tot al contenidor de rebuig ●

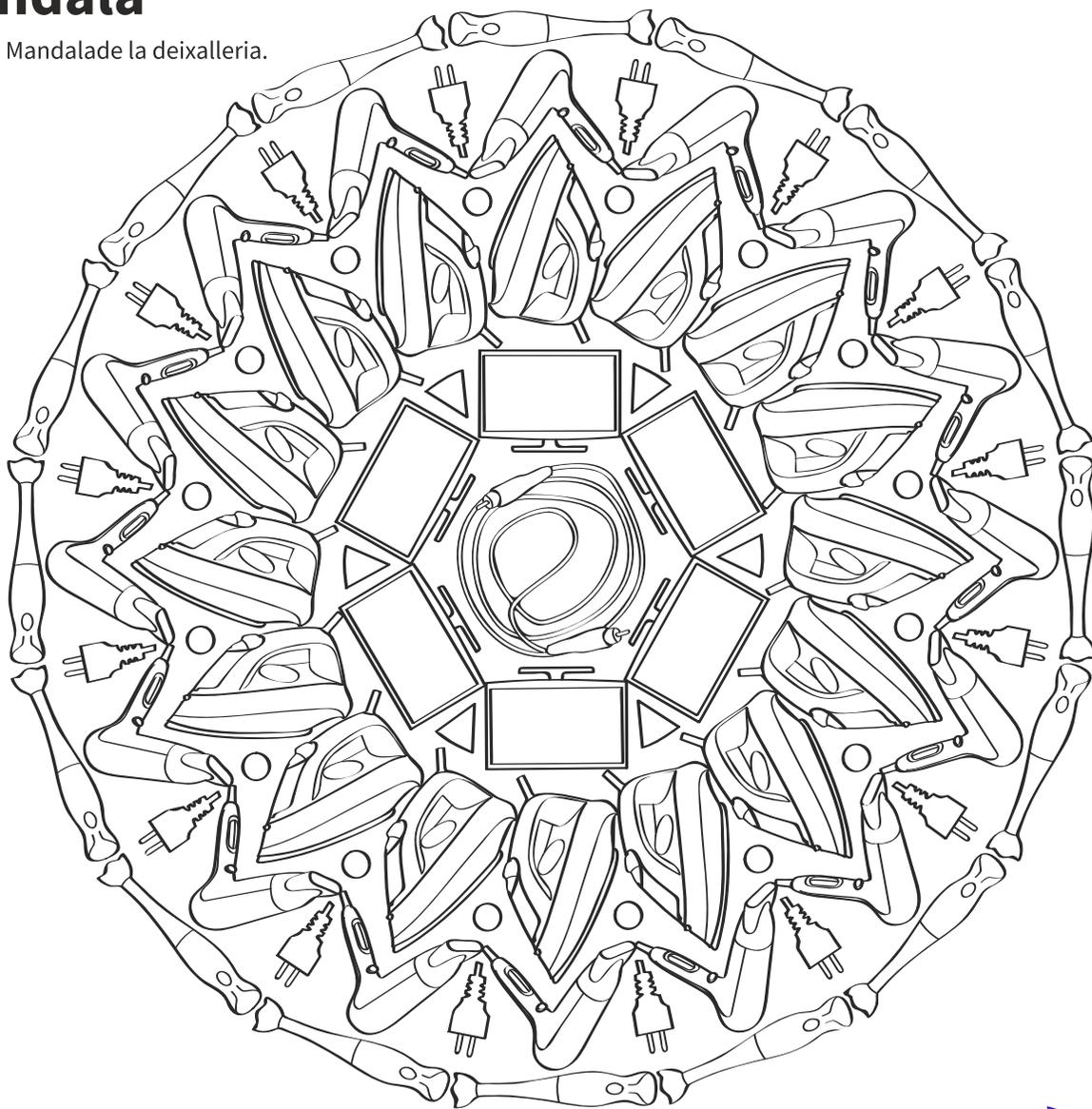
A casa separen els residus abans de llançar-los?

Els plançons

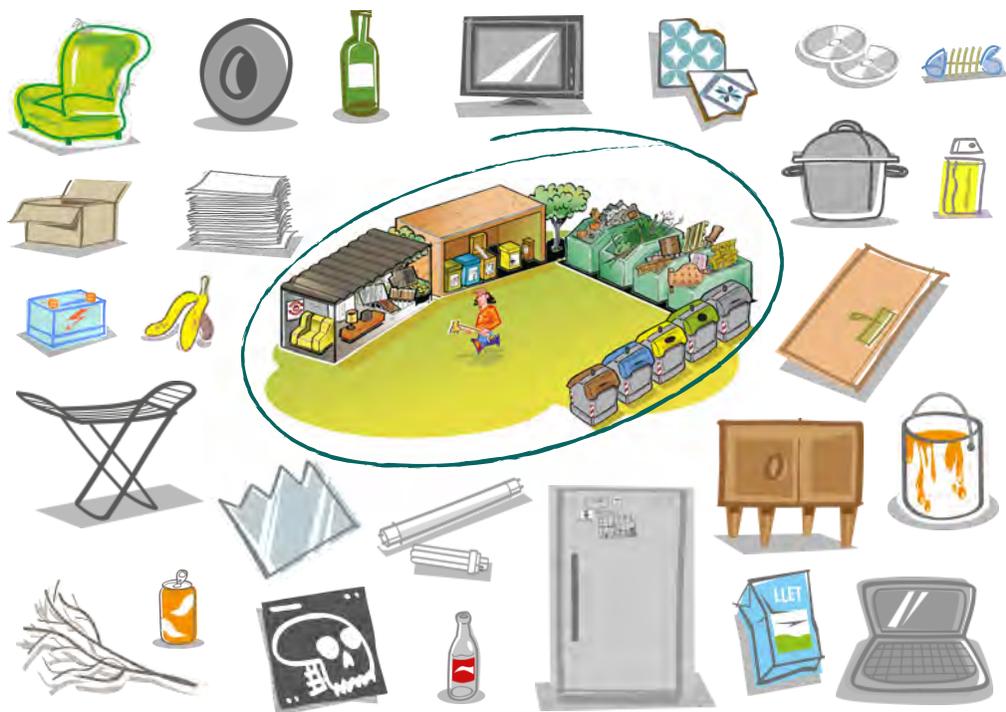
Mandala

Pinta el Mandala de la deixalleria.

Encercla

Encercla els objectes que només poden anar a la deixalleria

imLOB

RONidARdo

ARicDA

LALeAP

ioL

IRAMAR

ANJGOiu

LAmiRL

ATAmSLA

unRA

Posem ordre!

Si ordenes les paraules següents trobaràs alguns dels residus que van a la deixalleria,

Els Product +

Verdura ecològica de La Rufa Horta Ecològica

Els productes hortícoles de proximitat són una garantia de producte fresc de temporada i una aposta per mantenir la producció local. La Rufa Horta Ecològica, a Garriguella, n'és un bon exemple. Des de l'any 2011 en Ferran i la Mireia venen al mercat de Figueres una bona varietat de productes de l'horta amb els quals abasteixen alguns menjadors escolars de Figueres,

Roses i cinc poblacions més de l'Alt Empordà. Des de la Rufa volen apropar a tothom als productes saludables, ecològics i de proximitat a bon preu. Darrerament els podreu trobar també al nou espai de venda que han obert a Garriguella, els dimarts i divendres a la tarda, de 17 a 20 h.

Llavora

A Llavora produeixen carn ecològica i assessoren per a una transició cap a un sector porcí de granges petites, ecològiques i integrades al territori, que respectin l'entorn natural i el benestar animal i que produeixin aliments d'alta qualitat, sense antibiòtics ni additius químics. Els porcs de Llavora neixen i es crien a l'Empordà i se sacrifiquen en un escorxador municipal de petita capacitat. Els seus productes s'elaboren en un obrador artesanal i s'envasen amb materials biodegradables i compostables.

La carn i els embotits de Llavora es poden comprar per Internet i es distribueixen a través de punts de recollida. Podeu conèixer el projecte i comprar els seus productes a la seva pàgina web:

 www.llavora.cat

Cooperatives de Consum

Les cooperatives de consum són una agrupació de consumidors que s'uneixen per beneficiar-se d'una compra comuna i així estalviar-se els marges de distribució. A Figueres, la cooperativa El Guaret agrupa diversos consumidors de l'Alt Empordà i té com a objectiu aconseguir una alimentació més sostenible i sana, i alhora fomentar l'agricultura de proximitat evitant els intermediaris.

La relació directa entre els petits productors i els consumidors beneficia les dues parts, ja que els consumidors saben on i com es produeix el que consumeixen i als productors se'ls assegura el consum dels productes i se'ls facilita la distribució sense necessitat d'intermediaris. D'aquesta manera, tant consumidors com productors en surten beneficiats. Si us voleu posar en contacte amb la cooperativa El Guaret ho podeu fer a través de la seva pàgina web:

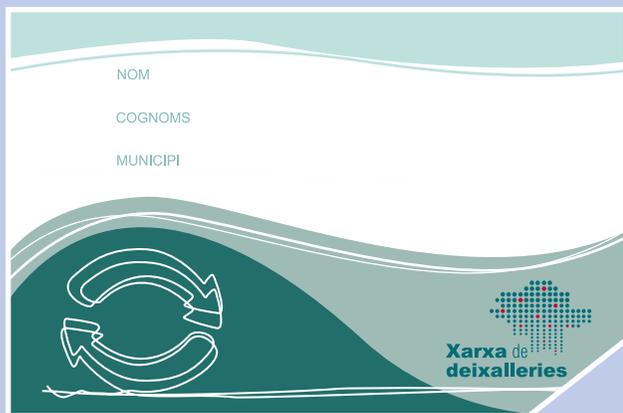
 www.elguaretaltemporda.wordpress.com

APUNT TECNOLÒGIC

Sistema de gestió informàtic de les deixalleries

Les deixalleries de la Xarxa comarcal de l'Alt Empordà disposen d'un sistema de gestió informàtic propi que permet portar un control del que passa a la instal·lació, registrar les entrades/sortides dels residus i altra informació d'interès.

En què consisteix el sistema ?

Els usuaris disposen d'una tarja per tal d'identificar-se fàcilment. La tarja disposa d'un codi de barres que pot ser llegit per un lector de targetes. El codi de barres és un sistema d'identificació numèrica adaptat per tal de poder ser llegit ràpidament mitjançant un sistema òptic-electrònic.

L'encarregat de cada deixalleria disposa d'un terminal amb el programa on es poden registrar les dades. Aquest terminal està connectat a través d'internet a un servidor central que permet accedir al web de deixalleries on es pot obtenir informació pública dels residus aportats a cada instal·lació. El programa de deixalleries també permet captar automàticament el pesatge dels residus de les bàscules associades. Un altre avantatge és que permet exportar les dades a programes de facturació propis en el cas que el municipi disposi de taxes o bonificacions.

Quina informació ens aporta ?

Aquestes dades ens permeten tenir informació útil del funcionament del servei: generar informe de seguiment, fer estadístiques, conèixer la quantitat de residus gestionats a la instal·lació, saber els dies i hores de màxima afluència, incidències, etc.

Espais web a tenir en compte

Vols adoptar un animal de companyia?

cuidam.mediambient-altemporda.org/Animals.aspx

Portal de la sequera de Catalunya

sequera.gencat.cat/ca/inici/index.html

Punt d'informació energètica: Assessorament en estalvi i eficiència energètica a les llars

mediambient-altemporda.org/serveis.aspx?IDC=97.2

Xarxa de deixalleries de l'Alt Empordà

deixalleries.residus-altemporda.org/xdeixalleries.aspx

Apps

Electromaps
app per a trobar endoll per el vehicle elèctric

www.electromaps.com/ca/app

inaturalist

www.inaturalist.org/

Vídeos

Si recicles estalvies

youtu.be/P9htqzSV2PA

Saps on va allò que no separen?

youtu.be/GSMLEv4Zjf0

Reciclem l'orgànica,

tanquem el cicle

CONSELL COMARCAL
DE L'ALT EMPORDÀ

